

VASKIVUOREN LUKIO

Kurssiesite 2010-2011

Yhteystiedot

Vaskivuoren lukio
Virtatie 4, 01600 Vantaa

Rehtori

Eira Kasper 09 8393 5618, 040 507 3493
eira.kasper@vantaa.fi

Opinto-ohjaajat

Jonna Rinkio, 0400 703 678
jonna.rinkio@vantaa.fi

Ilari Valtonen, 09 8393 5699
ilari.valtonen@vantaa.fi

Johanna Wäre, 040 832 2724, 09 8393 5644
johanna.ware@vantaa.fi

Koulusihteerit

Ritva Räsänen, 09 8393 5193
ritva.rasanen@vantaa.fi

Raija Markkanen, 09 8393 5634
raija.markkanen@vantaa.fi

Lukion erityisopettaja

Arja Koponen 050 312 4486
arja.m.koponen@vantaa.fi

Lukiokuraattori

Heidi Siljander 040 568 5963
heidi.soljander@vantaa.fi

Lukiopsykologi

Maija Mikkilä 050 312 4480
maija.mikkila@vantaa.fi

Terveydenhoitaja

09 8393 5616, 040 836 8040

Kotisivu: <http://www.vantaa-vaskivuori.fi>

Kurssiesite 2010-2011

Toimitus: Opetussuunnitelmatiimi

Sisältö

Vaskivuoren lukio	2
Hakeminen Vaskivuoren lukioon keväällä 2010	4
Lukuvuoden 2010-2011 työajat	6
Lukio-opinnot	6
Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi äidinkielenä	9
Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä	10
Ruotsi (A-kieli)	11
Ruotsi (B1-kieli)	12
Englanti (A-kieli)	13
Espanja (A-kieli)	14
Espanja (B3-kieli)	15
Ranska (A-kieli)	16
Ranska (B2-kieli)	17
Ranska (B3-kieli)	18
Saksa (A-kieli)	19
Saksa (B2-kieli)	20
Saksa (B3-kieli)	21
Venäjä (A-kieli)	22
Venäjä (B3-kieli)	22
Matematiikka (pitkä)	23
Matematiikka (lyhyt)	25
Biologia	26
Maantiede	27
Fysiikka	28
Kemia	30
Evangelisluterilainen uskonto	31
Ortodoksinen uskonto	31
Islamin uskonto	32
Katolinen uskonto	33
Elämäkatsomustieto	34
Filosofia	34
Historia	35
Yhteiskuntaoppi	36
Psykologia	37
Terveystieto	38
Musiikki yleislukiossa	39
Musiikki musiikkilukiossa	40
Tanssi tanssilukiossa	44
Kuvataide	46
Liikunta	47
Opinto-ohjaus	49
Media	50
Tietotekniikka	51
Musiikkiteatteri	52
Urheiluvalmennus	52
Muut kielet	53
Yhteistoiminnalliset kurssit	53
Muita kursseja	54

VASKIVUOREN LUKIO

Vaskivuoren lukio on suuri yleis-, musiikki- ja tanssilukio Länsi-Vantaalla Myyrmäessä.

Painotukset

Musiikki- ja tanssilukio, medialinja, matematiikka ja luonnontieteet, tietotekniikka, vieraat kielet, kuvataide, liikunta.

Kieliohjelma

A-kielet: englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, venäjä

B1-kieli: ruotsi

B2-kielet: ranska, saksa

B3-kielet: espanja, ranska, saksa, venäjä

Muut kielet: kiina, japani, italia ja latina

Lukiodiplomit

Musiikin, tanssin, median, liikunnan ja kuvataiteen lukiodiplomit, puheviestinnän päättökoe, vieraiden kielten suulliset kokeet.

Monia oppimisen ilmiötä

Kasva kanssamme vastuulliseksi maailmankansalaiseksi. Kansainväliset projektit, fysiikan, kemian ja tietotekniikan uusimmat haasteet, laaja kielivalikoima ja ammattivalmennusta urheilussa. Siinä pieni osa yleislukion tarjonnasta. Koulutyötä värittävät useat tapahtumat kuten Ykkösten show, tietokoneviikonloppu Lamerfest sekä korkeatasoiset musiikki- ja tanssiesitykset.

Myyrmäenraitin helmi

Lukiomme puitteet ovat huippukunnossa, mm. uudet kieliluokat, kuvankäsittelylaboratorio, modernit tietokoneavusteiset mitauslaitteet, säädettävät ja pehmustetut tuolit luokissa. Aulatilojen punaiset sohvavat ovat oiva kohtaustapa. Meille tullaan myös kaukaa oppimaan ja viihtymään.

Tukea sinulle

Kaipaatko yksilöllistä ohjausta? Meillä opinto-ohjaukseen panostetaan ja kaikki erilaiset oppijat - niin huippuosajat kuin hitaat puurtajat - saavat itselleen sopivat haasteet ja asiaankuuluvan ohjauksen. Lukion oppiaineita on mahdollista kerrata erillisillä kursseilla ennen ylioppilaskirjoituksia.

Mediamaailman imuun

Medialinja vie mukanaan oikeaan uutisointiin ja reportaasien tekoon. Kanavina ovat lukion oma tv-uutislähetys, radiokanava ja lehti. Lehteä tehdään niin paperilla kuin verkossa. Lukion radio- ja tv-studiot ovat ammattimaista tasoa.

Musiikin ja tanssin lukio

Vaskivuoren musiikkilukiossa soi ja sven-gaa. Meillä tehdään musiikkiteatteria, soitetaan big bandissä ja rockyhtyeissä, lauletaan upeissa kuoroissa. Kursseja on myös äänitystekniikasta, ja lukuisat tunnetut bändit ovat ottaneet ensiaskeleensa Vaskivuorella. Koulutyön yhteydessä on mahdollista saada maksullista opetusta laulussa ja useimmissa soittimissa. Musiikin tai tanssin kursseja voi opiskella niin paljon kuin haluaa. Musiikkilukion laaja kurssitarjonta on myös yleislukiolaisten ulottuvilla.

Musiikin ammattilaiseksi

Musiikkilukio tarjoaa nuorille muusikoille mahdollisuuden kehittää sekä perustaitojaan että erikoisosaamistaan. Opettajat ovat alansa huippuammattilaisia, kansallisesti ja kansainvälisesti tunnettuja ja tunnustettuja muusikoita ja pedagogeja. Näissä puitteissa on hyvä kasvaa musiikin ammattilaiseksi.

Joka vuosi suurtuotanto

Näkyvin osa Vaskivuoren lukiosta on musiikkiteatteri. Joka vuosi yli sata opiskelijaa pyrkii esiintymään - ehkä juuri sinut valitaan. Tammikuussa 2010 esitetään Grease.

Musiikkiteatteri yhdistää lukion kaikki voimat - tanssijat tanssivat, soittajat soittavat ja palavasilmäiset nuoret näyttävät. Parrasvaloissa on hauskaa, mutta yhtä hauskaa on produktion muissa tehtävissä. Valomiehet kiipeilevät telineillä, lavastajat nikkaroivat seiniä ja puvustajat katkaisevat langan hampaillaan, vain siirtyäkseen seuraavaan mekkoon. Ohjaajan assistentti laatii harjoituslistoja kädet täristen. Entä mikä on korrepetiittori? Tule Vaskivuoreen, niin tiedät.

Ulkomailla esiintymään

Vaskivuoren monet musiikkiryhmät ovat maankuuluja. Lukuvuoden 2009–2010 musiikki- ja tanssivieraiden ja -vierailujen listalla ovat Kiina, Puola, Sveitsi ja Viro. Comenius-projektissa tehdään elokuvia taiteesta musiikin ja tanssin keinoin sak-salaisten, tanskalaisten ja unkarilaisten lu-kiolaisten kanssa.

Laadukkaat tilat ja laitteet

Koulussamme opetetaan äänitystekniikkaa ja musiikkistudiomme on opiskelijoiden käytössä omia äänityksiä varten. Opiske-lijoiden on mahdollista päästä studiomes-tareiksi, jotka saavat käyttää lukionne studioita - myös iltaisin ja viikonloppuisin. Laitteisto on huippuluokkaa ja mahdollistaa julkaisukelpoisen tallentamisen. Harjoitus-tilojemme soittimet ovat ammatillista ta-soa.

Tanssien ylioppilaaksi

Tanssilukiossa opiskellaan liikeilmaisua; la-jeina ovat nyky- ja jazztanssi sekä baletti. Ryhmät ovat pieniä, ja tanssinopetuksessa korostuvat yksilöllisyys ja erityisosaami-nen. Erikoislukion kursseiksi hyväksytään tanssiopistoissa suoritettuja opintoja. Lu-kiodiplomi on mahdollista suorittaa upeissa puitteissa ja osaavassa ohjauksessa.

Lavalle!

Esiintymismahdollisuuksia on paljon, ja kansainvälinen toiminta on vilkasta. Opis-kelijoiden on mahdollista tehdä myös omia koreografioitaan. Tanssilukiolaiset ovat aina esillä, kun Vaskivuoressa juhli-taan!

Hakeminen Vaskivuoren lukioon keväällä 2010

Vaskivuoren lukioon valitaan keväällä 2010 yhteensä 318 opiskelijaa, heistä 278 yleislukioon, 33 musiikkilukioon ja 7 tanssilukioon. Yleislukion kiintiöstä 16-24 paikkaa on varattu medialinjan opiskelijoille.

Hakukoodit, linjat ja valintakortit

Vaskivuoren lukio (0260)

Yleislinja (000)	1) lukion opinto-ohjelman valintakortti
Medialinja (825)	1) lukion opinto-ohjelman valintakortti 2) medialinjan hakukortti
Musiikkilukio (805)	1) lukion opinto-ohjelman valintakortti 2) musiikkilukion ainevalinnat + liitteenä selvitys musiikkiopinnoista
Tanssilukio (806)	1) lukion opinto-ohjelman valintakortti 2) tanssilukion hakukortti + liitteenä selvitys tanssiopinnoista

Lukion opinto-ohjelman valintakortit ovat pdf-tiedostomuodossa tulostettavissa lukion kotisivuilla kohdassa lukioon pyrkiminen tai niitä saa lukion kansliasta, puh. 09-8393 5193. Lukion opinto-ohjelman valintakortti on lisäksi sähköisesti täytettävissä: www.vantaa.fi/verkkoasiointi>opetus- ja koulutus>ammattillisen koulutuksen ja lukion lomakkeet. Täytetty valintakortti/valintakortit tulostetaan ja lähetetään Vaskivuoren lukioon 9.4.2010 mennessä. **HUOMIO!** Musiikki- ja tanssilukion sekä medialinjan valintakortit toimitetaan Vaskivuoren lukioon siinäkin tapauksessa, että opiskelija hakee muulta kuin ensimmäiseltä hakutoiveelta.

Musiikki- ja tanssilukion ainevalintakorttien liitteet

Musiikkilukioon:

- Selvitys musiikkiopinnoista, kaksi mahdollista tapaa
- 1. Jos olet jonkun musiikkioppilaitoksen opiskelija, kopiot tutkintojen suoritussivuista
- 2. Vapaamuotoinen ytimekäs selvitys tähänastisista musiikkiopinnoista, oppilas itse allekirjoittaa selvityksen.

Tanssilukioon:

- Selvitys tanssiopinnoista. Vapaamuotoinen ytimekäs selvitys tähänastisista tanssiopinnoista, oppilas itse allekirjoittaa selvityksen.

HUOMIO! Muita soiton- ja laulunopettajien lausuntoja, erillisiä kurssitodistuksia tms. ei tarvitse liittää hakemukseen.

Pääsykokeet

Musiikkilukioon 17.-19.5.2010
Tanssilukioon 20.5.2010
Medialinjan haastattelut 20.-21.5.2010

Jokainen hakija saa henkilökohtaisen kutsun kotiosoitteeseen. Kannattaa varautua siihen, että kutsu tulee vasta noin viikkoa ennen pääsykoetta. Harrastuneisuus pisteet (0-10 p) voi saada vain osallistumalla pääsykokeeseen. Jos hakija ei jostain syystä osallistu pääsykokeeseen, pyydetään siitä ilmoittamaan lukion kansliaan, puh. (09) 8393 5193.

Opiskelijavalinta

Yleislinjalle (000)

opiskelijat valitaan peruskoulun päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvojen mukaisessa paremmuusjärjestyksessä. Alin keskiarvo, jolla tuli valituksi 2009, oli 7,50.

Medialinjalle (825)

opiskelijat valitaan yhteispistemäärän mukaan, joka muodostuu painotetusta keskiarvosta (max. 10 p; lukuaineiden keskiarvoon lasketaan äidinkieli, historia ja yhteiskuntaoppi ker-toimella 2 sekä kuvataide) sekä hakemuksesta ja haastattelusta (0–10 pistettä).

Hakemus ja haastattelu (10 pistettä): 5 pistettä - kirjallinen hakemus ja aikaisempi har-rastuneisuus (esim. yläkoulun aikaiset viestintäopinnot, kerhot ym.). 5 pistettä - suullinen haastattelu, jossa mitataan opiskelijan soveltuvuutta. (esim. äänenkäyttö, esiintyminen, persoonan yleinen ylläkearvo). Hakijat pisteyttää kolmihenkinen raati, jonka jäsenten an-tamien pisteiden keskiarvosta muodostuu annettavat pisteet. Maksimipisteet ovat siis 20. Vuonna 2009 lukuaineiden painotetun keskiarvon, hakemuksen ja soveltuvuushaastatte-lun alin yhteispistemäärä medialinjalle oli 14,75.

Vapaamuotoisen hakemuksen on oltava Vaskivuoren lukion kansliassa 9.4.2010 mennen-sä. Medialinjan haastattelut järjestetään 20.-21.5.2010. Kaikille hakijoille lähetetään hen-kilökohtainen kutsu.

Musiikkilukioon (805)

opiskelijat valitaan yhteispistemäärän mukaan, joka muodostuu peruskoulun päättöto-distuksen lukuaineiden keskiarvosta (max.10 p) ja pääsykokeen pistemäärästä (0-10p). Vaskivuoren lukion musiikkilukioon otetaan laulutaitoisia tyttöjä ja poikia, jotka nauttivat esiintymisestä. Hyvän laulutaidon lisäksi pidämme tärkeänä, että oppilaat soittaisivat jo-tain instrumenttia. Hakijoille järjestetään pääsykokeet musiikissa 17.-19.5.2010. Kaikille hakijoille lähetetään henkilökohtainen kutsu pääsykokeeseen. Vuonna 2009 lukuaineiden keskiarvon ja pääsykokeen/soveltuvuushaastattelun alin yhteispistemäärä musiikkilukioon oli 15,75.

Musiikkilukion pääsykokeessa hakija esittää laulu- ja soittonäytteet, vapaavalintaiset teh-tävät.

- Laulunäyte on kaikille hakijoille pakollinen, ja se tulee esittää ilman säestystä. Suo-sittelemme, että tehtäväksi valitaan suomalainen kansanlaulu tai joku muu melodinen kappale.
- Pääsykoeluokassa on piano, rummut sekä kitara- ja bassovahvistimet. Muut tarvitse-mansa soittimet, väljohdot ja rumpukapulat jne. hakija tuo mukanaan.
- Lukion puolesta ei ole järjestetty säestäjää, mutta hakija voi halutessaan käyttää omaa säestäjää soittonäytteen yhteydessä.
- Pääsykokeeseen kuuluu lyhyt haastattelu.
- Jokaiselle hakijalle on varattu 15 minuuttia aikaa.

Tanssilukioon (806)

valitaan yhteispistemäärän mukaan, joka muodostuu peruskoulun päättötodistuksen luku-aineiden keskiarvosta (max.10 p) ja pääsykokeen pistemäärästä (0-10 p). Hakijoille jär-jestetään pääsykokeet tanssissa 20.5.2010. Kaikille hakijoille lähetetään henkilökohtainen kutsu pääsykokeeseen.

Tanssilukion opiskelijoiden olisi hyvä olla jonkun tanssin perusopetusta antavan oppilai-toksen opiskelijoita, sillä opiskelijat voivat suorittaa osan lukio-opinnoistaan näissä oppi-laitoksissa. Vantaalla tällaisia tanssikouluja ovat Vantaan tanssiopisto ja Vantaan lapsiba-letti. Tanssillisen valmiuden lisäksi pääsykokeessa kiinnitetään huomiota esiintymistaitoon. Vuonna 2009 lukuaineiden keskiarvon ja pääsykokeen/soveltuvuushaastattelun alin yh-

teispistemäärä tanssilukioon oli 17,00.

Tanssilukio pääsykoe on kolmiosainen. Siihen kuuluu

- etukäteen valmistettu vapaavalintainen tanssi, kesto 1-2 min. Tanssinumeron tulee edustaa jotain taidetanssin lajia, balettia, nykytanssia, jazztanssia tai näiden yhdistelmää.
- lyhyt haastattelu
- treenitunti tanssiopettajan johdolla yhdessä muiden hakijoiden kanssa
- pääsykokeeseen tulee varata aikaa 2-3 tuntia

Opiskelijavalinnoista tiedottaminen

Vaskivuoren lukio ilmoittaa opiskelijavalinnoistaan kirjeitse ja lukion ulko-ovella. Niiden valittujen nimet, jotka ovat antaneet suostumuksensa hakulomakkeessa, ilmoitetaan lisäksi koulun kotisivuilla www.vantaa-vaskivuori.fi kohdassa Lukioon pyrkiminen > tiedotteet ja Vantaan Internet-sivuilla 16.6.2010 klo 9.00. Muiden valittujen nimet on saatavilla lukion kansliasta.

Lisätietoja

Rehtori Eira Kasper, 09 8393 5618 / 040 507 3493
Koulusihteeri Ritva Räsänen, 09 8393 5193
Koulusihteeri Raija Markkanen, 09 8393 5634
Opinto-ohjaaja Johanna Wäre, 09 8393 5644 / 040 832 2724
Opinto-ohjaaja Ilari Valtonen, 09 8393 5699
Opinto-ohjaaja Jonna Rinkiö, 0400 703678

Lukuvuoden 2010-2011 työajat

Vaskivuoren lukiossa oppitunnit ovat 75 minuutin pituisia. Koulutyö ajoittuu aikavälille klo 8.20 - 16.00.

Syyslukukausi 2010

ti 17.8.2010 - ke 22.12.2010
syysloma to 14.10.2010 - pe 15.10.2010
joululoma to 23.12.2010 - to 6.1.2011
89 työpäivää

Kevätlukukausi 2011

pe 7.1.2011 - la 4.6.2011
talviloma ma 21.2.2011 – su 27.2.2011 (viikko 8)
99 työpäivää
Lukion ylimmän luokan koulutyö päättyy torstaina 17.2.2011.

Edellisten lisäksi lukion rehtori voi päättää kahdesta lauantaikolupäivästä lukuvuonna 2010-2011 ja vastaavista vapaapäivistä. Ajankohdista ilmoitetaan myöhemmin.

Lukio-opinnot

Lukion oppimäärä on laajuudeltaan kolmivuotinen. Tämä edellyttää keskimäärin 6 kurssin suorittamista jokaisessa jaksossa. Opiskelija, jonka opintosuunnitelma perustellusta syystä poikkeaa kolmevuotisesta, laatii opinto-ohjaajan kanssa neuvotellen kirjallisen suunnitelman opiskeluajastaan ja opintojen jakautumisesta eri lukiovuosille. Suunnitelma jätetään opinto-ohjaajalle, joka toimittaa siitä kopion ryhmäohjaajalle ja kansliaan.

Opintosuunnitelman allekirjoittavat opiskelija, huoltaja ja opinto-ohjaaja. Oman opiskeluohjelman noudattaminen on mahdollista vasta sitten, kun opinto-ohjaaja on sen allekirjoituksellaan hyväksynyt.

Yleislukion tuntijako

- Yhteensä vähintään 75 kurssia
- Pakollisia kursseja 47 -51
- Syventäviä kursseja vähintään 10
- Soveltavia kursseja

Pakollisten kurssien lisäksi tulee valita syventäviä ja soveltavia kursseja. Opintoihin tulee sisältyä pakollisia kursseja 47-51, syventäviä kursseja vähintään 10 ja yhteensä vähintään 75 kurssia. Musiikki- ja tanssilukion opiskelijat noudattavat erikoislukion tuntijakoa.

Kursseja valittaessa tulee sijoittaa opinto-ohjelmaan oman ohjausryhmän pakollisten kurssien lisäksi syventävät kurssit niissä oppiaineissa, joissa aikoo osallistua ylioppilaskirjoitukseen. Ylioppilastutkinnon koetehtävät laaditaan sekä pakollisten että syventävien kurssien oppimäärien mukaisesti.

Samalla tutkintokerralla opiskelija voi suorittaa korkeintaan kahden reaaliaineen kokeen. Hyväksytyt reaaliaineen kokeet voi uusida yhden kerran. Kokelas voi samalla tutkintokerralla osallistua vain yhteen pitkään oppimäärään perustuvaan vieraan kielen kokeeseen. Kahden A-kielen (paitsi A-ruotsi) kirjoittajat joutuvat siis hajauttamaan tutkintonsa.

Kurssien valitseminen toisesta oppilaitoksesta

Opiskelija voi valita opintoja myös muista lukioista, ammatillisesta koulutus-keskuksesta, aikuislukiosta ja avoimesta yliopistosta. Valinnat tehdään aina opinto-ohjaajan kautta.

Musiikkilukion tuntijako

poikkeaa yleislukion tuntijaosta seuraavasti:

- Yhteensä vähintään 75 kurssia
- Pakollisia yleislukion kursseja 39 - 43, joista 1 pakollinen valtakunnallinen musiikin kurssi.
- Musiikin erityisen koulutustehtävän mukaisia opintoja 12 kurssia, joista 4 musiikkitietoa ja -historiaa sekä 3 yhteismusisointia.
- Syventäviä kursseja vähintään 10
- Soveltavia kursseja

Pakollinen valtakunnallinen kurssi

- MU1 Musiikki ja minä
- Pakolliset musiikkitiedon ja -historian kurssit
- MUH1 Taidemusiikki
- MUH2 Musiikki meillä nja maailmalla
- MUH3 Rock- ja jazzmusiikki
- MUH4 Näyttämömusiikki

Pakolliset valittavat kurssit

YHTEISMUSISOINTI (Valittava vähintään kolme kurssia.)

- MUK1-8 Kuoro
- MUB1-8 Big Band
- MUR1-4 Rockmusiikki
- MUO1-4 Kamarimusiikki

Muut pakolliset valittavat musiikin kurssit

- MUS1-4 Soitonopetus

MUY1-4 tai MUP1-4 Laulunopetus
MUT1-4 Musiikin perusteet
MUZ1-2 Jazzimprovisointi
MUÄ1-2 Äänitystekniikka
MUW1-2 Musiikin työpaja
MUH5 = MU5 Musiikkiprojekti
MUH6 = MU6 Musiikin lukiodiplomi

Musiikkilukion opiskelijan on valittava opinto-ohjelmaansa pakollisena yhteensä 13 musiikkikurssia, joista yksi on valtakunnallinen musiikin kurssi. Vastaavasti opiskelija voi vähentää lukion pakollisia kursseja korkeintaan kahdeksan seuraavan periaatteen mukaan:

- Kaikista yleislukion eri oppiaineiden pakollisista kursseista musiikkilukion opiskelijan on opiskeltava vähintään puolet, kuitenkin niin, että opiskelijan ylioppilastutkintoon sisältyvistä aineista on opiskeltava kaikki pakolliset kurssit. Pakolliset ja syventävät kurssit arvostellaan numeroarvosanalla. Musiikkia voi opiskella soveltavina kursseina opiskelijan haluaman määrän.

Tanssilukion tuntijako

poikkeaa yleislukion tuntijaosta seuraavasti:

Yhteensä vähintään 75 kurssia

- Pakollisia yleislukion kursseja 39 - 43, joista 1 pakollinen valtakunnallinen musiikin kurssi.
- Lisäksi tanssin erityisen koulutustehtävän mukaisia opintoja 12 kurssia, 1 musiikkitietoa ja historiaa, 5 liikeilmaisua ja 3 tanssinhistoriaa.
- Syventäviä kursseja vähintään
- 10 Soveltavia kursseja

Pakollinen valtakunnallinen musiikin kurssi

MU1 Musiikki ja minä (järjestetään lukuvuonna 20011-2012)

Pakolliset tanssilukion kurssit (9)

MUH1 Taidemusiikki

TAL 1-5 Liikeilmaisus

TAH 1-3 Tanssinhistoria

Pakolliset valittavat tanssilukion kurssit

TAB 1-3 Baletti

TAN 1-3 Nykytanssi

TAZ 1-3 Jazztanssi

TAL 6 Tanssin lukiodiplomi

Tanssin työpajakursseja 1-3

Musiikkilukion kursseja 1-3

Tanssilinjan opiskelijan on valittava opinto-ohjelmaansa pakollisena yhteensä 12 tanssin erityisen koulutustehtävän mukaista kurssia. Vastaavasti opiskelija voi vähentää lukion pakollisia kursseja korkeintaan kahdeksan seuraavan periaatteen mukaan:

- Kaikista yleislukion eri oppiaineiden pakollisista kursseista tanssilinjan opiskelijan on opiskeltava vähintään puolet, kuitenkin niin, että opiskelijan ylioppilastutkintoon sisältyvistä aineista on opiskeltava kaikki pakolliset kurssit. Pakolliset ja syventävät kurssit arvostellaan numeroarvosanalla. Tanssilukiolainen voi opiskella soveltavina kursseina tanssia ja musiikkia opiskelijan haluaman määrän.

Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi äidinkielenä

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
ÄI	1 2 3	4 5 7'	6 8' 9'	10° 12° 13°

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Pakolliset kurssit

ÄI1 Kieli, tekstit ja vuorovaikutus

Opiskelijan käsitys kielestä, teksteistä ja niiden tulkinnasta syvenee, ja hänen taitonsa lukea tekstejä kehittyy. Hän osaa jäsentää viestintäympäristöään sekä tunnistaa omia taitojaan puhujana, kuuntelijana, kirjoittajana, lukijana ja median käyttäjänä niin, että hänen viestijäkuvansa tarkentuu.

ÄI2 Tekstien rakenteita ja merkityksiä

Opiskelija harjaantuu erittelemään tekstien kieltä, rakenteita ja merkityksiä sekä oppii näkemään tekstin yhteyden kontekstiin ja muihin teksteihin. Opiskelija syventää tekstilajituntemustaan ja kehittyy erilaisten tekstien tuottajana.

ÄI3 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

Opiskelijoiden käsitys kaunokirjallisuudesta, kielen taiteellisesta tehtävästä ja sen kulttuurisesta merkityksestä syvenee.

ÄI4 Tekstit ja vaikuttaminen

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä ja niiden kieltä erityisesti vaikuttamisen näkökulmasta. Hän perehtyy argumentointiin ja syventää siihen liittyviä tietoja. Hän oppii analysoimaan ja tuottamaan argumentatiivisia tekstejä.

ÄI5 Teksti, tyyli ja konteksti

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä ja niiden tyyliä siten, että hän osaa ottaa huomioon kontekstin merkityksen tulkinnassa ja tekstin tuottamisessa.

ÄI6 Kieli, kirjallisuus ja identiteetti

Opiskelija saa yleiskuvan suomen kielen sekä kirjallisuuden ja kulttuurin merkityksestä yksilölle ja yhteiskunnalle.

Syventävät kurssit

ÄI7 Puheviestinnän taitojen syventäminen

Opiskelija syventää ja monipuolistaa puheviestintään liittyviä tietojaan ja taitojaan sekä oppii arvioimaan puheviestinnän merkitystä ihmissuhteissa, opiskelussa ja työelämässä.

ÄI8 Tekstitaitojen syventäminen

Opiskelija syventää ja monipuolistaa taitojaan analysoida ja tuottaa tekstejä. Kurssi valmentaa erityisesti tekstitaidon ylioppilaskokeeseen. Kurssikokeena on preliminäärikoe.

ÄI9 Kirjoittaminen ja nykykulttuuri

Kurssi valmentaa ylioppilaskirjoitusten esseekokeeseen. Opiskelija perehtyy kulttuuri- ja yhteiskunnalliseen keskusteluun, median ajankohtaisaiheisiin ja nykykirjallisuuteen. Hänen kriittinen ja kulttuurinen lukutaitonsa syvenee, ajattelutaitonsa kehittyy ja kirjallinen ilmaisunsa kypsyy kohti lukion päättötason vaatimuksia. Kurssikokeena on preliminäärikoe.

Soveltavat kurssit

ÄI10 Luovan kirjoittamisen kurssi

Kurssilla kirjoitetaan omia tekstejä, esitellään niitä toisille ja nautitaan kirjoittamisesta. Pyritään hiomaan kirjoitustyyliä annetun palautteen pohjalta ja laajentamaan ilmaisu- mahdollisuuksia myös esim. novellin tai runon suuntaan.

ÄI12 Lukudiplomi

Kurssi suoritetaan itsenäisesti lukemalla 18 teosta annetusta nykykirjallisuus- ja klassik- kolistasta. Luetuista kirjoista tehdään erilaisia töitä. Kurssia voi suorittaa omaan tahtiin, vaikka koko lukion ajan.

ÄI13 Lukion kielenhuolto ja tyylioppi

Vahvistetaan ylioppilaskirjoituksissa tarvittavia erityisesti kielenkäyttöön liittyviä kirjoitus- taitoja. Kerrataan keskeistä kielenhuoltoa ja hiotaan tekstejä tyyllillisesti. S

Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
S2	1 2 3	4 5	6	

pakollinen kurssi

' syventävä kurssi

° soveltava kurssi

Suomi toisena kielenä on yksi äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimäärästä. Opis- kelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi järjestetään elokuun aikana alkukartoitus. Tulosten perusteella opiskelijalle suositellaan joko suomi äidinkielenä - tai suomi toisena kielenä -oppimäärää.

Oppimäärää on mahdollista suorittaa myös osallistumalla äidinkielen ja kirjallisuuden kursseille. Mikäli opiskelija suorittaa kaikki kuusi suomi toisena kielenä -kurssia ja lisäk- si äidinkielen ja kirjallisuuden kursseja, äidinkielen ja kirjallisuuden kurssit ovat opiskeli- jalle soveltavia kursseja.

Jos opiskelija aikoo suorittaa suomi toisena kielenä -ylioppilaskokeen, hänen kannattaa osallistua viimeiselle pakolliselle suomi toisena kielenä -kurssille (S26), vaikka hän ei olisi muille S2- kursseille osallistunutkaan.

Pakolliset kurssit

S21 Perusteet hallintaan

Kurssilla kartoitetaan aluksi opiskelijan kielitaito. Opiskelija kehittää tekstinymmärtämis- ja kirjoitustaitojaan sekä varmentaa kielen perusrakenteiden hallintaa.

S22 Kieli käyttöön

Opiskelija kehittyy viestijänä. Hän oppii erittelemään erilaisia tekstejä ja erottamaan kie- len eri sävyjä ja tyyliä. Opiskelija syventää tietojaan kielen rakenteesta.

S23 Kielellä vaikutetaan

Opiskelija perehtyy vaikuttamisen keinoihin. Hän erittelee asiatekstejä, tarkastelee kau- nokirjallisuutta ja mediaa vaikuttajina. Opiskelija parantaa kielen rakenteiden hallintaa.

S24 Syvemmät tekstitaidot

Opiskelija syventää taitojaan eritellä ja tulkita tekstejä, harjaantuu kirjoittamaan aineiston pohjalta sekä harjoittelee luovaa kirjoittamista.

S25 Suomalainen kulttuuri tutuksi

Opiskelija tutustuu suomalaiseen kulttuuriin ja saa yleiskuvan suomalaisesta kirjallisuudesta.

S26 Kohti toimivaa kaksikielisyyttä (Ylioppilaskoekurssi)

Opiskelija vahvistaa kielitaitoaan lukemalla ja kirjoittamalla erilaisia vaativia tekstejä sekä kertaamalla vaativia kielen rakenteita.

Ruotsi (A-kieli)

	1. vuonna			2. vuonna			3. vuonna				Milloin tahansa
RUA	1	2	3	4	5	6	7'	8'	9'	10°	

pakollinen kurssi

' **syventävä kurssi**

° **soveltava kurssi**

Pakolliset kurssit

RUA1 Arkielämää Pohjoismaissa

Kurssi niveltää perusopetuksen ja lukion kielenopetusta ja vahvistaa sanaston ja perusrakenteiden hallintaa. Opiskelija perehtyy ikäistensä lukiomaailmaan.

RUA2 Ihmiset ympärillämme

Opiskelija syventää puheviestinnän taitojaan sekä vahvistaa ja laajentaa rakenteiden hallintaa.

RUA3 Suomi - osa Pohjolaa ja Eurooppaa

Opiskelija tutustuu Suomen ja suomenruotsalaisen kansanosan ja sen kulttuurin esittelyyn eri näkökulmista.

RUA4 Elinympäristömme

Kurssilla painotetaan ymmärtämisvalmiuksien lisäämistä vaativahkon tekstiaineksen avulla. Aihepiireinä ovat luonto, ympäristö, tekniikka ja viestintä. Aihekokonaisuudet "kestävä kehitys", "viestintä- ja mediaosaaminen" ja "teknologia ja yhteiskunta" tarjoavat näkökulmia kurssin aiheiden käsittelyyn. Kurssilla harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita.

RUA5 Opiskelu ja työ

Aihepiireinä ovat työ, elinkeinot, opiskelu sekä palvelutilanteet yhteiskunnassamme. Kurssilla harjoitellaan niille tyypillistä suullista ja kirjallista viestintää. Harjoitetaan myös muodollisten tilanteiden vaatiman kielen ymmärtämistä ja käyttämistä. Aihekokonaisuuksista kurssilla korostuu "aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys"

RUA6 Kulttuuri ja sen tekijöitä

Aihekokonaisuudet "Kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus" ja viestintä ja mediaosaaminen tarjoavat näkökulmia kurssin aiheiden käsittelyyn. Kurssi voidaan suorittaa portfoliokurssina.

Syventävät kurssit

RUA7 Puhu ja ymmärrä paremmin

Kurssilla harjoitetaan suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa. Kurssi valmistaa ylioppilaskokeeseen. Kurssin päätteeksi valtakunnallinen suullisen kielitaidon koe.

RUA8 Tiede, talous ja tekniikka

Käsittellään ajankohtaisia ilmiöitä osittain opiskelijoiden itse valitsemien tekstien pohjalta. Kurssikokeena preliminäärikoe.

Soveltavat kurssit

RUA9 Kertauskurssi abiturienteille

RUA9=RUB8 Kurssilla kerrataan koko lukion oppimäärän rakenteet ja tehdään runsaasti yo-kuunteluita, yo-tekstejä sekä kirjoitetaan aineita. Kurssilla hiotaan kirjallista ilmaisua ja kerrataan ja syvennetään rakenteiden hallintaa. Kurssi on yhteinen RUB8 opiskelijoiden kanssa.

RUA10 Ainekirjoituskurssi

RUA10=RUB9 Kurssi keskittyy erityisesti hiomaan kirjallista ilmaisua sekä vahvistamaan ja monipuolistamaan rakenteiden hallintaa. Kurssi valmentaa ylioppilaskirjoitusten ruotsin kokeen ainekirjoitusosuuteen. Kurssi on yhteinen RUB-opiskelijoiden kanssa.

Ruotsi (B1-kieli)

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
RUB	1 2 0°	3 4 5	6' 7' 8° 9°	

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Pakolliset kurssit

RUB0 Ruotsin tukikurssi

Opiskelija kertaava ruotsin kielen peruskielioppi rakenteita sekä tutustuu helpohkoihin teksteihin. Kerrataan yläasteen asioita. Kurssia suositellaan kaikille, joilla ruotsin arvosana lukioon tullessa on seitsemän tai alempi. Suoritusmerkintä.

RUB1 Koulu ja vapaa-aika

Vahvistetaan sanaston ja perusrakenteiden hallintaa. Aihepiireinä ovat opiskelu ja nuorten harrastukset.

RUB2 Arkielämää Pohjoismaissa

Kurssilla jatketaan sanaston ja rakenteiden vahvistamista sekä nuorten elämän ja vapaa-ajan tarkastelua.

RUB3 Suomi, Pohjoismaat ja Eurooppa

Opiskelija oppii kertomaan kotimaastaan ja syventää tietojansa suomenruotsalaisuudesta sekä vertailee oloja muihin Pohjoismaihin ja Eurooppaan.

RUB4 Elämää yhdessä ja erikseen

Aihepiireinä ovat elämänarvot, ihmissuhteet, sukupuolten ja ikäryhmien kohtaaminen opiskelussa ja työssä sekä globaali vastuu ja ajankohtaiset yhteiskunnalliset ilmiöt.

RUB5 Elinympäristömme

Aihepiireinä ovat luonto ja kestävä kehitys, muuttuva elin- ja työympäristö sekä joukkoviestimet.

Syventävät kurssit

RUB6 Puhu ja ymmärrä paremmin

Kurssilla harjoitellaan puheviestinnän strategioita ja kielen käyttöä eri tilanteissa. Aiheina pohjoismainen kulttuuri ja arki. Kurssi valmistaa ylioppilaskokeeseen. Kurssin päätteeksi valtakunnallinen suullisen kielitaidon koe.

RUB7 Yhteinen maailma ja kansainvälisyys

Kurssilla käsitellään yhteiskunnallisia asioita sekä kansainvälistä vaikuttamista ja vastuuta. Valmistaudutaan ylioppilaskokeeseen. HUOM! Ruotsin ylioppilaskoe perustuu pitkälti kursseihin 6 ja 7.

Soveltavat kurssit

RUB8 Kertauskurssi abiturienteille

RUB8=RUA9 Kurssilla kerrataan koko lukion oppimäärän rakenteet ja tehdään runsaasti yo-kuunteluita, yo-tekstejä sekä kirjoitetaan aine. Kurssin päätteeksi on preliminäärikoe.

RUB9 Ainekirjoitus

Kurssi valmentaa yo-kirjoitusten ruotsin kokeen ainekirjoitusosuuteen. Suoritusmerkintä.

Englanti (A-kieli)

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
ENA	1 2 3 10°	4 5 6	7' 8' 9° 11' 12°	

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Pakolliset kurssit

ENA1 Nuori ja hänen maailmansa

Kurssi niveltää perusopetuksen ja lukion kielenopetusta ja vahvistaa sanaston ja perusrakenteiden hallintaa. Aihepiirit liittyvät jokapäiväiseen elämään ja ihmissuhteisiin.

ENA2 Viestintä ja vapaa-aika

Opiskelija harjoittelee puheviestinnän strategioita monipuolisesti sekä vahvistaa ilmaisuvarmuuttaan ja laajentaa kielen rakenteiden hallintaa.

ENA3 Opiskelu ja työ

Opiskelija pohtii opintojen merkitystä ja työelämässä toimimista ja harjoittelee aiempaa muodollisempaa suullista ja kirjallista viestintää.

ENA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Opiskelija harjoittelee puhumista ja erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita vaativalla tasolla.

ENA5 Kulttuuri

Kurssilla käsitellään kulttuurin eri aloja laaja-alaisesti niin kohdemaiden kulttuuri-ilmiöiden kuin opiskelijan henkilökohtaisen identiteetin kannalta.

ENA6 Tiede, talous ja tekniikka

Opiskelija tutustuu eri tieteenalojen saavutuksiin sekä teknologian ja yhteiskunnan suhteeseen.

Syventävät kurssit

ENA7 Luonto ja kestävä kehitys

Kurssilla käsitellään maapalloa kaikkine ilmiöineen, ihmiskuntaa ja ihmisen elinympäristöä, ympäristönsuojelua, väestöongelmaa, tulevaisuuden maailmaa. Vaativan asiapitoisen tekstin tulkintaa.

ENA8 Puhu ja ymmärrä paremmin

Kurssilla harjoitellaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa.

Soveltavat kurssit

ENA9 Abikurssi

Kurssilla harjoitellaan ylioppilaskokeen kannalta keskeistä materiaalia. Huomiota kiinnitetään myös kokeen teon teknisiin yksityiskohtiin. Kurssille osallistuminen antaa oikeuden osallistua preliminäärikokeeseen keväällä 2011.

ENA10 Englannin tukikurssi

Kurssi pyrkii tukemaan perusasteen ja lukion englannin niveltämistä. Kurssilla keskitytään peruskieloppiin ja vankennetaan ydinsanastoa.

ENA11 Maailman kansat

Kansainvälinen politiikka. Ajankohtaiset asiat. Kehitysyhteistyön mahdollisuudet. Englanti maailman kielenä. Kurssille osallistuminen antaa oikeuden osallistua preliminäärikokeeseen keväällä 2011.

ENA12 Kirjoituskurssi

Kurssilla perehdytään erityyppisten tekstien kirjoittamiseen, laajennetaan sanavarastoa sekä syvennetään kirjoittamisen kannalta keskeistä kieliooppia.

Espanja (A-kieli)

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
EAA	1 2 3	4 5 6	7' 8'	

pakollinen kurssi

' **syventävä kurssi**

° **soveltava kurssi**

Syventävät kurssit

EAA1 Nuori ja hänen maailmansa

Kurssilla kerrataan ja syvennetään peruskoulussa opittua kieliainesta kirjallisesti ja suullisesti. Aihepiirit liittyvät jokapäiväiseen elämään.

EAA2 Viestintä ja vapaa-aika

Kurssilla vahvistetaan ennen kaikkea ilmaisuvarmuutta sekä rakenteiden hallintaa. Aihepiirit liittyvät vapaa-aikaan ja harrastuksiin.

EAA3 Opiskelu ja työ

Kurssilla harjoitellaan opiskeluun ja työelämään liittyviä kielenkäyttötilanteita ja opitaan myös muodollisempaa suullista ja kirjallista viestintää.

EAA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssin aiheina ovat oman ja kohdemaiden yhteiskuntiin liittyvät asiat. Kurssilla harjoitellaan erityisesti lukemisen ymmärtämiseen liittyviä strategioita.

EAA5 Kulttuuri

Kurssilla tutustutaan erilaisiin espanjankielisen kulttuurin osa-alueisiin, esim. elokuvaan, kirjallisuuteen ja kuvataiteisiin.

EAA6 Tiede, talous ja tekniikka

Kurssilla opiskelija oppii ymmärtämään tähän aihepiiriin liittyvää entistä vaikeampaa kieliainesta, sekä vahvistamaan kirjallista ilmaisutaitoaan.

EAA7 Luonto ja kestävä kehitys

Kurssilla opitaan valmiuksia ymmärtää ja käyttää ihmisen elinympäristöön, luontoon, ympäristön suojeluun ja kestävä kehityksen aihepiiriin liittyvää kieltä.

EAA8 Puhu ja ymmärrä paremmin

Kurssilla harjoitellaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä. Aiheina ovat erilaiset ajankohtaiset tapahtumat sekä aikaisempien kurssien teemat.

Espanja (B3-kieli)

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
EAB3	1' 2' 3'	4' 5' 6'	7' 8' 9°	

pakollinen kurssi

' syventävä kurssi

° soveltava kurssi

Syventävät kurssit

EAB31 Hyvää päivää, hauska tutustua

Kurssilla opiskellaan arkipäivän kielenkäyttöä (tervehtiminen, hyvästely, esittäytyminen). Aihepiireinä myös perhe ja ystävät.

EAB32 Näin asiat hoituvat

Kurssilla opiskellaan arkipäiväisten asioiden hoitoa espanjaksi (esim. ostoksilla käynti ja ravintolassa asioiminen). Aihepiireinä myös suku ja ystävät.

EAB33 Vapaa-aika ja harrastukset

Kurssilla opiskellaan nuorten jokapäiväiseen elämään liittyvää kommunikointia. Lisäksi laajennetaan kielen perusrakenteiden tuntemusta.

EAB34 Meillä ja muualla

Kurssilla opiskellaan kotimaahan ja espanjankielisiin maihin ja ihmisiin liittyvää kommuni-

kaatiota. Aihepiireinä myös turismi ja lomanvietto.

EAB35 Ennen ja nyt

Kuvaus Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt; sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Aiheina esim. terveys ja hyvinvointi.

EAB36 Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Kurssilla harjoitellaan kyseisiin aihepiireihin liittyvää suullista ja kirjallista ilmaisua.

EAB37 Kulttuuri

Kurssin aihepiireinä voivat olla esimerkiksi kohdekulttuurin kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu. Kurssilla harjoitetaan kielitaidon kaikkia alueita.

EAB38 Yhteinen maapallomme

Lähtökohtana ovat esimerkiksi oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan sekä maapallon nykytilaan ja tulevaisuuden näkyymiin liittyvät yleistajuiset tekstit.

Soveltava kurssi

EAB39 Abikurssi

Kurssilla harjoitellaan ylioppilaskokeen kannalta keskeistä materiaalia. Huomiota kiinnitetään myös kokeen suorittamisen teknisiin yksityiskohtiin.

Ranska (A-kieli)

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
RAA	1 2 3	4 5 6	7' 8'	

pakollinen kurssi

' syventävä kurssi

° soveltava kurssi

Pakolliset kurssit

RAA1 Nuori ja hänen maailmansa

Suullista viestintää ja peruskoulun kieliaineksen kertausta ja syventämistä arkitilanteissa, joissa kansainvälisyys on vahvasti mukana.

RAA2 Viestintä ja vapaa-aika

Erilaisten muistojen sekä loma- ja matkakokemusten pohjalta varmennetaan ennen kaikkea menneistä tapahtumista kertomista.

RAA3 Opiskelu ja työ

Tutustutaan keksintöjen maailmaan ja niiden vaikutukseen nykypäivän työelämässä.

RAA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssilla opiskelija syventää tietojaan ennen kaikkea joistakin ranskalaisen yhteiskunnan piirteistä.

RAA5 Kulttuuri

Opiskelija tutustuu kursseilla eräisiin ranskalaisen kulttuurin alueisiin, esimerkiksi elokuvaan, kirjallisuuteen ja kuvataiteeseen.

RAA6 Tiede, talous ja tekniikka

Opiskelija oppii ymmärtämään tähän aihepiiriin liittyviä entistä vaativampia tekstejä, joissa on mukana myös ympäristönäkökulma.

Syventävät kurssit

RAA7 Luonto ja kestävä kehitys

Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää ja käyttää luontoon, luonnontieteisiin ja kestäväan kehityksen aihepiiriin liittyvää kieltä.

RAA8 Puhu ja ymmärrä paremmin

Kurssilla harjoitellaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielitaidon käyttöä eri tilanteissa. Kurssin aiheina on aikaisemmillä kursseilla opiskellut teemat ja ajankohtaiset asiat.

Ranska (B2-kieli)

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
RAB2	1' 2' 3'	4' 7' 8'	5' 6'	

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Syventävät kurssit

RAB21 Vapaa-aika ja harrastukset

Tutustutaan kansainväliseen nuorten ryhmään, joka osallistuu Euroopan Nuorisoparlamenttiin Strasbourgissa. Vankennetaan perusopetuksen aikana opitun kieliaineksen hallintaa.

RAB22 Meillä ja muualla

Liikutaan kaupunki- ja maalaisympäristössä. Tutustutaan myös ranskalaiseen kouluun.

RAB23 Ennen ja nyt

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta.

RAB24 Opiskelu ja tulevaisuuden suunnitelmat

Joukko nuoria pohtii elämän suuria kysymyksiä. Keskustelua käydään opiskelusta ja vapaa-ajasta, iästä ja terveydestä, matkoista ja lemmikeistä.

RAB25 Kulttuuri

Opiskelija tutustuu valikoiden ranskalaiseen taiteeseen, elokuvaan, musiikkiin, kirjallisuuteen ja teatteriin.

RAB26 Yhteinen maapallomme

Opiskelija saa syventävää tietoa ranskalaisesta yhteiskunnasta ja eurooppalaisista puheenaiheista.

RAB27 Tiede ja tekniikka

Kurssin aiheina ovat eri tieteenalat ja tekniikka, sekä viestinnän eri osa-alueet.

RAB28 Luonto ja kestävä kehitys

Kurssin aihepiireinä ovat luonto ja sen ilmiöt sekä luontoon suhtautuminen omassa ja ranskankielisten maiden kulttuurissa.

Ranska (B3-kieli)

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
RAB3	1' 2' 3'	4' 5' 6'	7' 8'	

pakollinen kurssi

' syventävä kurssi

° soveltava kurssi

Syventävät kurssit

RAB31 Hyvää päivää, hauska tutustua

Kurssilla opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen.

RAB32 Näin asiat hoituvat

Kurssilla harjoitetaan selviytymistä erilaisissa jokapäiväisissä kielenkäyttötilanteissa.

RAB33 Vapaa-aika ja harrastukset

Käsitellään nuorten vapaa-ajan viettoa.

RAB34 Meillä ja muualla

Kurssin aihepiireinä ovat elämä omassa maassa ja ranskankielisissä maissa. Kerrotaan myös erilaisista lomaviettotavoista.

RAB35 Ennen ja nyt

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Aiheina ovat esimerkiksi terveys ja hyvinvointi.

RAB36 Opiskelu ja tulevaisuuden suunnitelmat

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

RAB37 Kulttuuri

Opiskelija tutustuu kurssilla ranskalaisen kulttuurin eri osa-alueisiin.

RAB38 Yhteinen maapallomme

Kurssilla opiskelija tutustuu oman maan ja ranskankielisten maiden yhteiskuntien toimintaan sekä maapallon nykytilaan ja tulevaisuudennäkymiin.

Saksa (A-kieli)

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
SAA	1 2 3	4 5 6	7' 8' 9°	10°

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Pakolliset kurssit

SAA1 Nuori ja hänen maailmansa

Opiskelija kertoo ja vahvistaa peruskoulussa opittua kielitaitoaan sekä harjaantuu selviytymään jokapäiväiseen elämään liittyvissä tilanteissa, etenkin suullisesti.

SAA2 Viestintä ja vapaa-aika

Aihepiirit liittyvät vapaa-aikaan ja harrastuksiin. Opiskelija vahvistaa entisestään rakenteiden hallintaa ja omaa suullista ja kirjallista ilmaisuaan.

SAA3 Opiskelu ja työ

Opiskelija tutustuu yli rajojen ulottuvaan opiskeluun ja työelämään sekä pohtii omaa tulevaisuuttaan ja vahvistaa rakenteiden hallintaa.

SAA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntiin liittyvät tekstit. Kurssilla harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita.

SAA5 Kulttuuri

Kurssilla käsitellään kulttuuria laaja-alaisesti. Aihepiireinä voivat olla mm. saksankielisten maiden kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu.

SAA6 Tiede, talous ja tekniikka

Aiheina ovat eri tieteenalat, tekniikan saavutukset, viestinnän eri muodot ja talouselämä.

Syventävät kurssit

SAA7 Luonto ja kestävä kehitys

Ympäristö ja maapallon tila. Tulevaisuuden näkymiä. Eurooppalaista elämää.

SAA8 Puhu ja ymmärrä paremmin

Kurssilla harjoitetaan suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa. Valmistaudutaan ylioppilaskokeisiin. Kurssin päätteeksi on valtakunnallinen suullisen kielitaidon koe.

Soveltavat kurssit

SAA 9 Abikurssi

Kurssi on tarkoitettu SAA- ja SAB -abiturienteille, jotka valmistautuvat saksan yo-kirjoitukseen. Kurssi päättyy preliminäärikokeeseen ja arvostellaan suoritusmerkinnällä.

SAA10 Keskustelu- ja kulttuurikurssi

Voidaan suorittaa kolmannen kurssin jälkeen milloin vain. Kehitetään erilaisten virikkeiden avulla saksan puhumisen taitoa. Suoritusmerkintä.

Saksa (B2-kieli)

	1. vuonna			2. vuonna			3. vuonna			Milloin tahansa
SAB2	1'	2'	3'	4'	5'	6'	7'	8'	9°	10°

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Syventävät kurssit

SAB21 Vapaa-aika ja harrastukset

Opiskelija kertoo peruskoulussa opittua kielitaitoa. Aihepiirit käsittelevät vapaa-aikaa.

SAB22 Meillä ja muualla

Aiheina ovat Suomi ja suomalaiset tavat rinnastettuina saksankielisten maiden elämänmuotoon. Opiskelija jatkaa perusrakenteiden vahvistamista.

SAB23 Ennen ja nyt

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Opiskelija vahvistaa ja syventää perusrakenteiden hallintaa.

SAB24 Opiskelu ja tulevaisuuden suunnitelmat

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

SAB25 Kulttuuri

Kurssin aihepiireinä voivat olla esimerkiksi kohdekulttuurin kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu.

SAB26 Yhteinen maapallomme

Kurssin aihepiirejä ovat ajankohtaiset ilmiöt, kansainvälinen yhteistyö, yhteinen elinympäristö, elämänlaatu.

SAB27 Tiede ja tekniikka

Eri tieteenalat, tekniikka ja viestintä.

SAB28 Luonto ja kestävä kehitys

Kansainvälinen yhteistyö ja tutkimus, luonto, elinympäristö, elämänlaatu, yhteisymmärrys yli rajojen.

Soveltavat kurssit

SAB29 Abikurssi

Kurssi on tarkoitettu ylioppilaskirjoituksiin valmistautuville SAA- ja SAB -abiturienteille. Kerrataan keskeinen kielioppi, laajennetaan sanastoa sekä tehdään yo-tehtäviä. Kurssi päättyy preliminäärikokeeseen ja arvostellaan suoritusmerkinnällä.

SAB210 Keskustelu- ja kulttuurikurssi

Voidaan suorittaa kolmannen kurssin jälkeen milloin vain. Kehitetään erilaisten virikkeiden avulla saksan puhumisen taitoa. Suoritusmerkintä.

Saksa (B3-kieli)

	1. vuonna			2. vuonna			3. vuonna			Milloin tahansa
SAB3	1'	2'	3'	4'	5'	6'	7'	8'	9°	10°

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Syventävät kurssit

SAB31 Hyvää päivää, hauska tutustua

Tutustutaan saksan kieleen ja opitaan ääntämään sitä. Opitaan kertomaan itsestä ja selviytymään perustutustumisesta. Arkipäivän tilanteita.

SAB32 Näin asiat hoituvat

Arkitilanteiden hallintaa saksaa puhuvissa maissa. Matkalla tarpeellista tietoa ja taitoa. Kurssin aihepiirejä ovat mm. suku ja ystävät.

SAB33 Vapaa-aika ja harrastukset

Tutustutaan nuorten elämään. Kerrotaan omista vapaa-ajan harrastuksista ja arkipäivästä.

SAB34 Meillä ja muualla

Kerrotaan suullisesti ja kirjallisesti oman maan ja saksankielisten maiden ihmisistä ja ilmiöistä.

SAB35 Ennen ja nyt

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta.

SAB36 Opiskelu ja tulevaisuuden suunnitelmat

Kuvaus käsitellään nuorten ihmissuhteita, tulevaisuutta ja päätöksentekoa. Opitaan kertomaan suullisesti ja kirjallisesti opiskelusta ja työelämästä.

SAB37 Kulttuuri

Tutustutaan saksankielisen alueen historiaan ja perinteisiin sekä kulttuurin suuriin saavutuksiin. Pohditaan nuoren asemaa muuttuvassa Euroopassa ja nuoren vastuuta tulevaisuudesta.

SAB38 Yhteinen maapallomme

Pohditaan maailmanlaajuisia ajankohtaisia kysymyksiä, yksilön vastuuta ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Soveltavat kurssit

SAB39 Abikurssi

Kurssi on tarkoitettu ylioppilaskirjoituksiin valmistautuville SAA- ja SAB -abiturienteille. Kerrataan keskeinen kielioppi, laajennetaan sanastoa sekä tehdään yo-tehtäviä. Kurssi päättyy preliminäärikokeeseen. Suoritusmerkintä.

SAB310 Keskustelu- ja kulttuurikurssi

Voidaan suorittaa kolmannen kurssin jälkeen milloin vain. Kehitetään erilaisten virikkeiden avulla saksan puhumisen taitoa. Suoritusmerkintä.

Venäjä (A-kieli)

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
VEA	1 2 3	4 5	6	

pakollinen kurssi ' syventävä kurssi ° soveltava kurssi

Kurssit 1 ja 6 tarjotaan joka vuosi. Kurssit 2 ja 3 sekä 4 ja 5 tarjotaan joka toinen vuosi. Lukuvuonna 2010-2011 näistä tarjotaan kurssit 2 ja 3.

Pakolliset kurssit

VEA1 Nuori ja hänen maailmansa

Opiskelija kertoo ja vahvistaa aiemmin omaksumaansa kielitaitoa. Aihepiirit liittyvät joka-päiväiseen elämään ja ihmissuhteisiin.

VEA2 Viestintä ja vapaa-aika

Opiskelija harjoittelee puheviestinnän strategioita monipuolisesti sekä vahvistaa ilmaisuvarmuuttaan ja laajentaa kielen rakenteiden hallintaa myös kirjallisesti.

VEA3 Opiskelu ja työ

Opiskelija pohtii opintojen merkitystä ja työelämässä toimimista ja harjoittelee aiempaa muodollisempaa suullista ja kirjallista viestintää.

VEA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Opiskelija harjoittelee puhumista ja erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita vaativahkolla tasolla.

VEA5 Kulttuuri

Kurssilla käsitellään venäläisen kulttuurin eri aloja laaja-alaisesti sekä opiskelijan henkilökohtaisen identiteetin kannalta.

VEA6 Tiede, talous ja tekniikka

Opiskelija tutustuu eri tieteenalojen saavutuksiin sekä teknologian ja yhteiskunnan suhteeseen. Kurssikokeen taso, A-venäjän yo-kirjoitus.

Venäjä (B3-kieli)

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
VEB3	1' 2' 3'	4' 5' 6'	7' 8'	9°

pakollinen kurssi ' syventävä kurssi ° soveltava kurssi

Syventävät kurssit

VEB31 Hyvää päivää, hauska tutustua

Opiskelija oppii tervehtimään, esittämään kysymyksiä ja reagoimaan venäjäksi. Paino- ja kirjoituskirjaimet.

VEB32 Näin asiat hoituvat

Opiskelija oppii kieltä arkipäivän tilanteissa, kuten puhelimessa, ostoksilla ja liikennevälineissä. Runsaasti suullista harjoittelua.

VEB33 Vapaa-aika ja harrastukset

Opiskelija oppii kertomaan vapaa-ajanvietostaan, harrastuksistaan, ulkonäöstään, pukeutumisestaan ja tutustuu venäläiseen ruokakulttuuriin.

VEB34 Meillä ja muualla

Venäläistä lomanviettoa ja arkielämän tilanteita lomalla, liikenteessä ja päivittäisissä toimissa. Kaupunkikohteita Venäjältä ja Euroopasta. Puhumis- ja kirjoittamistaitoa harjoitellaan edelleen.

VEB35 Ennen ja nyt

Aihepiireinä ovat terve elämä ennen ja nyt, ruoka ja kulttuuriharrastukset nyt ja aiemmin. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan edelleen lyhyiden viestinnällisten tehtävien avulla.

VEB36 Opiskelu ja tulevaisuuden suunnitelmat

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä tulevaisuuden toiveisiin. Suullista ja kirjallista viestintää sekä tekstin ymmärtämistä harjoitetaan.

VEB37 Kulttuuri

Tutustut venäläiseen elämänmenoon sekä pääkaupungin Moskovan ominaispiirteisiin ja kulttuurielämään. Havainnot kulttuureillemme yhteisiä piirteitä.

VEB38 Yhteinen maapallomme

Tulevaisuuden visioita. Suomalaisen ja venäläisen yhteiskunnan toimintaa. Kielitaidon ja kulttuuritiedon merkitys globaalissa maailmassa. Kurssikokeena preliminäärikoe.

Soveltava kurssi

VEB39 Pojehali! Keskustelu - ja kulttuurikurssi

Alkeiden omaksumisen jälkeinen puhumisen ja kulttuurin kurssi. Venäjää käytännön tilanteissa, kulttuurikäynnillä, matkalla lähikohteissa tai Venäjällä. Suoritusmerkintä.

Matematiikka (pitkä)

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
MAA	1 2 3 4 5 20°	6 7 8 9 12' 14° 15° 17° 18°	10 13' 14° 15° 16° 19°	11'

pakollinen kurssi

' **syventävä kurssi**

° **soveltava kurssi**

Pakolliset kurssit

MAA1 Funktiot ja yhtälöt

Vahvistetaan mm. yhtälön ratkaisemisen, prosenttilaskennan, neliöjuuri- ja potenssilaskennan taitoja. Syvennetään funktiokäsitettä tutkimalla potenssi- ja eksponenttifunktioita. Ratkaistaan potenssiyhtälöitä.

MAA2 Polynomifunktiot

Perehdytään polynomifunktioon ja ratkaistaan polynomiyhtälöitä ja -epäyhtälöitä.

MAA3 Geometria

Käsitellään kuvioita ja kappaleita ja niihin liittyviä ongelmia.

MAA4 Analyyttinen geometria

Käsitellään suoraan, ympyrään ja paraabeliin liittyviä kuvioita sekä niihin liittyviä yhtälöitä.

MAA5 Vektorit

Perehdytään vektorikäsitteeseen ja vektorilaskentaan sekä kaksi- että kolmiulotteisessa avaruudessa.

MAA6 Todennäköisyys ja tilastot

Käsitellään tilastollisen ja klassisen todennäköisyyden ongelmia. Tutustutaan tilastollisiin jakaumiin ja todennäköisyysjakaumiin sekä niiden tunnuslukuihin.

MAA7 Derivaatta

Ratkaistaan rationaaliyhtälöitä ja -epäyhtälöitä. Opiskellaan käsitteet raja-arvo, jatkuvuus ja derivaatta. Opitaan käyttämään derivaattaa polynomifunktioiden ja rationaalifunktioiden tutkimisessa ja ongelmien ratkaisemisessa.

MAA8 Juuri- ja logaritmifunktiot

Opitaan tuntemaan ja derivoimaan juuri-, eksponentti- ja logaritmifunktioita.

MAA9 Trigonometriset funktiot ja lukujonot

Tutustutaan trigonometrisiin funktioihin ja niiden derivoimiseen. Ratkaistaan trigonometrisiä yhtälöitä. Käsitellään lukujonoja, erityisesti aritmeettista ja geometrista lukujonoa.

MAA10 Integraalilaskenta

Määritetään erilaisia integraalifunktioita ja sovelletaan määrättyä integraalia pinta-alan ja tilavuuden laskemiseen.

Syventävät kurssit

MAA11 Lukuteoria ja logiikka

Käsitellään mm. logiikan ja lukuteorian perusteita sekä kokonaislukujen jaollisuutta. Kurssi auttaa ymmärtämään matemaattisen todistuksen idean.

MAA12 Numeerisia ja algebrallisia menetelmiä

Perehdytään menetelmiin, joiden avulla voidaan laskea likiarvotuloksia, kun tarkkojen tuloksien saaminen on mahdotonta tai hankalaa. Tutustutaan nykyaikaisiin matemaattisiin apuvälineisiin. Kurssi on opiskeltavissa kurssin MAA7 jälkeen.

MAA13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi

Syvennetään differentiaali- ja integraalilaskennan sekä lukujonoteorian taitoja.

Soveltavat kurssit

MAA14 Talousmatematiikka

Käsitellään taloudellisia kysymyksiä kuten verotusta, indeksejä, luottoja, valuuttoja, rahan sijoittamista ja kannattavuutta. Kurssi antaa myös hyvät jatko-opintovalmiudet yhteiskuntatieteellisille ja kaupallisille aloille.

MAA15 Avaruusgeometria

Ratkaistaan avaruuskappaleisiin liittyviä ongelmia. Syvennetään avaruusvektoreiden käyttöä. Laajennetaan lukualuetta ottamalla käyttöön kompleksiluvut.

MAA16 Matematiikan kertauskurssi

Kerrataan pakollisten kurssien keskeisiä sisältöjä. Kurssikokeena preliminäärikoe.

MAA17 Funktioiden jatkokurssi

Syvennetään funktioiden tulkitsemisen taitoja ja tutustutaan monipuolisesti sovelluksiin.

MAA18 Lineaarialgebra

Tutustutaan matriiseihin, niiden laskutoimituksiin ja sovelluksiin. Perehdytään myös lineaarisiin yhtälöryhmiin, lineaariavaruuden käsitteistöön ja ominaisuuksiin. Kurssista on erityisesti hyötyä fysiikan ja tekniikan korkeakouluopinnoissa. Kurssi on opiskeltavissa kursien MAA4 ja MAA5 jälkeen.

MAA19 Matematiikan valmennuskurssi

Kurssi pidetään yo-kirjoitusten jälkeen 5. jaksossa. Kurssilla käsitellään korkeakoulujen pääsykoet tehtäviä. Arvioidaan suoritusmerkinnällä. Kurssin voi suorittaa myös osallistumalla riittävän monta kertaa yo- ja pääsykoeklinikalle kolmannen opiskeluvuoden aikana.

MAA20 Johdantokurssi lukion matematiikkaan

Suositellaan MAA1 -kurssin rinnalle heti opiskelujen alkuun niille opiskelijoille, jotka haluavat lukioon siirtymisvaiheessa vahvistaa matemaattisia valmiuksiaan. Kurssilla kerrataan ja täydennetään peruskoulussa opittua matematiikkaa. Arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Matematiikka (lyhyt)

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
MAB	1 2 3	4 5 7'	6 7' 8' 9° 10°	11°

pakollinen kurssi

' syventävä kurssi

° soveltava kurssi

Pakolliset kurssit

MAB1 Lausekkeet ja yhtälöt

Vahvistetaan ensimmäisen asteen yhtälön ratkaisutaitoja ja opitaan ratkaisemaan toisen asteen yhtälöitä.

MAB2 Geometria

Käsitellään kuvioita ja kappaleita ja niihin liittyviä ongelmia.

MAB3 Matemaattisia malleja I

Opitaan soveltamaan lineaarista ja eksponentiaalista mallia. Ratkaistaan potenssi- ja eksponenttiyhtälöitä mm. logaritmin avulla.

MAB4 Matemaattinen analyysi

Opitaan tutkimaan polynomifunktioita derivaatan avulla.

MAB5 Tilastot ja todennäköisyys

Laaditaan tilastoja ja lasketaan tunnuslukuja. Käsitellään tilastollisen ja klassisen todennäköisyyden ongelmia.

MAB6 Matemaattisia malleja II

Opitaan kahden muuttujan epäyhtälön graafinen ratkaiseminen, jonka sovelluksena rat-

kaistaan optimointiongelmia. Tutustutaan lukijonoihin ja lasketaan sekä aritmeettiseen että geometriseen lukujonoon liittyviä summia.

Syventävät kurssit

MAB7 Talousmatematiikka

Käsitellään taloudellisia kysymyksiä kuten verotusta, indeksejä, luottoja, valuuttoja, rahan sijoittamista ja kannattavuutta. Kurssi antaa myös hyvät jatko-opintovalmiudet yhteiskuntatieteellisille ja kaupallisille aloille.

MAB8 Matemaattisia malleja III

Laajennetaan opiskelijan käsitystä teknologisoituvassa yhteiskunnassa tarvittavasta matematiikasta. Opitaan ratkaisemaan yksinkertaisia trigonometrisiä yhtälöitä ja käytetään trigonometrinen funktioiden kuvaajia jaksollisten ilmiöiden mallintajina. Tutustutaan vektorin käsitteeseen ja suoritetaan laskutoimituksia sekä kaksi- että kolmiulotteisessa avaruudessa.

Soveltavat kurssit

MAB0 Johdantokurssi lyhyeen matikkaan

Kerrataan ja täydennetään peruskoulussa opittuja asioita: laskeminen kokonais- ja murtoluvuilla, potenssioppia, polynomilaskentaa, yksikkömuunnoksia ja 1. asteen yhtälön ratkaisu. Suoritusjärjestys: MAB1-kurssin rinnalla tai sitä ennen.

MAB9 Matematiikan kertauskurssi

Kerrataan lyhyen matematiikan keskeiset aiheet. Kurssilla käsitellään runsaasti vanhoja ylioppilaskirjoitustehtäviä. Kurssikokeena preliminäärikoe.

MAB10 Todennäköisyys ja tilastollinen päättely

Kurssilla syvennetään MAB5-kurssin tietoja. Tutustutaan monipuolisesti normaalijakumaan. Perehdytään tilastolliseen testaukseen ja päätöksentekoon. Kurssi antaa hyvät jatkovalmiudet humanistisille, yhteiskuntatieteelliselle ja kaupalliselle alalle.

MAB11 Lyhyen matematiikan tukikurssi

Kurssi on tarkoitettu niille, joilla on ollut ongelmia matematiikan kurseilla. Jokaiselle kurssille tulevalle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen kurssiohjelma. Kurssille ilmoittautumisesta neuvoteltava opinto-ohjaajan ja opettajan kanssa.

Biologia

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
BI	1	2 4'	5' 6°	3' 7°

pakollinen kurssi

' syventävä kurssi

° soveltava kurssi

Pakolliset kurssit

BI1 Eliömaailma

Opiskelija tutustuu elämän ominaisuuksiin, eliökunnan kehittymiseen vaikuttaviin tekijöihin, luonnon monimuotoisuuteen sekä ekosysteemien keskeisiin rakenteisiin ja toiminnan periaatteisiin.

BI2 Solu ja perinnöllisyys

Opiskelija perehtyy solun rakenteeseen ja toimintaan sekä perinnöllisyyden perusteisiin solun, yksilön ja populaation tasolla.

Syventävät kurssit

BI3 Ympäristöekologia

Opiskelija toteuttaa kurssilla pienen ekologisen tutkimuksen ja oppii ymmärtämään ympäristöongelmien syitä, seurauksia ja kestäviä ratkaisuvaihtoehtoja suomalaisissa ekosysteemeissä.

BI4 Ihmisen biologia

Opiskelija perehtyy ihmisen solujen ja elimistön rakenteisiin ja toimintoihin sekä ymmärtää ihmisen lajinkemityksen vaiheet sekä perimän ja ympäristön vaikutuksen terveyteen.

BI5 Bioteknologia

Opiskelija syventää tietojaan solun hienorakenteesta ja toiminnasta sekä perehtyy geeni- ja bioteknisiin sovelluksiin ja niihin liittyviin eettisiin kysymyksiin.

Soveltavat kurssit

BI6 Biologian kertauskurssi

Opiskelija luo kokonaiskuvan lukion biologiasta ja valmistautuu biologian ainerealin kokeeseen mm. tutustumalla aikaisempien vuosien reaalikoekysymyksiin.

BI7 Laborointi

Opiskelija harjoittelee laboratoriotyöskentelyä ja tutkimusten raportointia sekä kertaa biologian keskeisiä ilmiöitä omien havaintojen ja kokemusten kautta.

Maantiede

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
GE	1	2 3' 4'	6° 8°	5°

pakollinen kurssi

' syventävä kurssi

° soveltava kurssi

Pakolliset kurssit

GE1 Sininen planeetta

Opiskelija tutustuu Maan planetaarisuuteen, erilaisiin luonnonoloihin sekä niiden alueellisiin ja ajallisiin vaihteluihin. Opiskelija ymmärtää, miten ja miksi luonnonmaisemat muuttuvat ja osaa tulkita kuvista ja kartoilta luonnonmaisemien rakennetta, syntyä ja kehitystä.

GE2 Yhteinen maailma

Opiskelija perehtyy luonnon ja ihmisen vuorovaikutukseen, siitä aiheutuviin muutosilmiöihin sekä ihmisen mahdollisuuksiin ohjata alueiden kehittymistä.

Syventävät kurssit

GE3 Riskien maailma

Opiskelija tarkastelee ajankohtaisia luonnon ja ihmisen aiheuttamia uhkia, niiden taustoja ja seurauksia. Riskit voivat olla luonnonvoimia, ympäristökatastrofeja tai yhteiskunnallisia ristiriitoja. Opiskelija tekee kurssilla tapaustutkimuksen.

GE4 Aluetutkimus

Opiskelija perehtyy kartografian perusteisiin ja muihin maantieteellisiin lähdeaineistoihin sekä kertaa maantieteen keskeisiä teorioita. Opiskelija tekee kurssilla aluetutkimuksen.

Soveltavat kurssit

GE5 Kartografia

Opiskelija perehtyy erilaisiin karttoihin ja diagrammeihin ja niiden laadintaan, tulkintaan ja käyttöön sekä tutustuu aluesuunnittelun keinoihin ja harjoittelee kriittistä medialukutaitoa. Tarjotaan vuorovuosina GE8:n kanssa.

GE6 Maantieteen kertauskurssi

Opiskelija luo kokonaiskuvan lukion maantieteestä ja valmistautuu maantieteeseen ainereaalien kokeeseen mm. tutustumalla aikaisempien vuosien reaalkoekysymyksiin.

GE8 Kehitysmaantiede

Opiskelija tarkastelee maapallon eri alueiden taloudellista ja sosiaalista kehittyneisyyttä, luonnonvarojen ja vaurauden jakautumista sekä pohtii erilaisia keinoja eriarvoisuuden vähentämiseksi. Opiskelija tutustuu esimerkiksi kansalaisjärjestöjen toimintaan vierailujen tai asiantuntijaluentojen avulla. Tarjotaan vuorovuosina GE5:n kanssa. Suositellaan opiskeltavaksi pakollisten kurssien jälkeen.

Fysiikka

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
FY	1 2' 3'	4' 5' 6' 10° 11°	7' 8' 9° 13°	12°

pakollinen kurssi

' syventävä kurssi

° soveltava kurssi

Pakollinen kurssi

FY1 Fysiikka luonnontieteenä

Kurssilla herätetään ja syvennetään kiinnostusta luonnontieteitä kohtaan tutustumalla fysiikkaan oppiaineena ja tieteenä. Opiskelija perehtyy maailmankaikkeuden rakenteisiin ja säteilyyn.

Syventävät kurssit

FY2 Lämpö

Opiskelija tutustuu energiaan, lämpöopin ilmiöihin ja saa valmiuksia osallistua ympäristöä ja teknologiaa koskevaan kriittiseen keskusteluun.

FY3 Aallot

Opiskelija perehtyy värähdys- ja aaltoliikkeen perusteisiin. Tarkastellaan valoa aaltoliikkeenä, ääntä, melun terveysvaikutuksia ja kovalta ääneltä suojautumista.

FY4 Liikkeen lait

Opiskelija tutkii etenemisliikkeeseen ja vuorovaikutuksiin liittyviä ilmiöitä kokeellisesti ja käsittelee niihin liittyviä malleja.

FY5 Pyöriminen ja gravitaatio

Opiskelija syventää tuntemustaan mekaniikan maailmankuvasta gravitaation, ympyrä- ja pyörimisliikkeen osalta.

FY6 Sähkö

Opiskelija tutustuu sähköön liittyviin peruskäsitteisiin, mittaustekniikkaan ja arkipäivän sovelluksiin.

FY7 Sähkömagnetismi

Opiskelija tutustuu sähköenergian tuottamiseen ja siirtämiseen. Kurssi voidaan opiskella vasta kurssin 6 jälkeen.

FY8 Aine ja säteily

Opiskelija perehtyy atomi- ja ydinfysiikan perusteisiin. Soveltavat kurssit

Soveltavat kurssit**FY9 Fysiikan kokonaiskuva**

Aikaisemmin opiskeltujen kurssien sisältöjen syventäminen ja yhteen nivominen. Valmistaudutaan vastaamaan fysiikan ylioppilaskoetehtäviin. Kurssikokeena preliminäärikoe.

FY10 Elektroniikkakurssi

Elektroniikkakomponenttien toiminta opitaan omakohtaisia kokeita ja tutkimuksia tehden.

FY11 Fysiikan työkurssi

Työkurssilla syvennytään fysiikan ilmiöihin omakohtaisten tutkimusten avulla. Laskin- ja tietokoneavusteinen mittaus ja videokuvan analysointi ovat esimerkkejä käytettävistä tutkimusmenetelmistä. Kurssi suositellaan opiskeltavaksi toisen tai kolmannen opiskeluvuoden aikana.

FY12 Tähtitieteen kurssi

Tähtitieteen kurssilla perehdytään tähtitieteen historiaan, maailmankaikkeuden mittasuhteisiin, aurinkokuntaan, tähtijärjestelmiin ja tähtitieteen uusimpiin saavuuksiin. Lisäksi kurssilla tutustutaan tähtitieteen havaintovälineisiin.

FY13 Fysiikan valmennuskurssi

Kurssilla käsitellään korkeakoulujen pääsykoetehtäviä ja kerrataan tehtäviin liittyvät teoria-asiat. Kurssilla hankitut taidot helpottavat jatko-opintojen aloittamista. Kurssi pidetään yo-kirjoitusten jälkeen viidennessä jaksossa. Suoritusmerkintä.

Kemia

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
KE	1 2'	3' 4' 7°	5' 6°	

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Pakollinen kurssi

KE1 Ihmisen ja elinympäristön kemia

Vahvistetaan ja syvennetään peruskoulussa opittujen perusteiden hallintaa myös kokeellisen työskentelyn avulla. Tutkitaan aineiden ominaisuuksia rakenteen, kemiallisten sidosten ja laskennallisten menetelmien avulla. Perehdytään orgaanisten yhdisteiden rakenteeseen, ominaisuuksiin ja nimeämiseen sekä selitetään orgaanisten yhdisteiden merkitystä ihmiselle ja elinympäristölle.

Syventävät kurssit

KE2 Kemian mikromaailma

Kurssilla perehdytään aineiden rakenteen ja ominaisuuksien välisiin yhteyksiin erilaisten mallien ja kokeellisen työskentelyn avulla.

KE3 Reaktiot ja energia

Kurssilla perehdytään kemialliseen reaktioon kokeellisuuden ja erilaisten mallien avulla. Kemiallisia reaktiota tutkitaan sekä kvalitatiivisesti että kvantitatiivisesti.

KE4 Metallit ja materiaalit

Perehdytään teollisesti merkittäviin metalleihin ja materiaaleihin. Erityisesti keskitytään sähkökemiallisiin ilmiöihin ja niiden sovelluksiin.

KE5 Reaktiot ja tasapaino

Tutkitaan kemiallisen reaktion nopeutta ja tasapainoa; happo-, emäs- ja liukoisuustasapainoja. Lisäksi tarkastellaan tasapainon merkitystä teollisuuden prosesseissa ja luonnon ilmiöissä. Syksyn kemian ylioppilaskirjoituksiin osallistuvien tulee suorittaa kurssi jo 2. opiskeluvuonna.

Soveltavat kurssit

KE6 Lukion keskeinen kemia

Kootaan lukiokemian sisällöt kertaamalla keskeisiä periaatteita, vahvistamalla laskennallisia valmiuksia ennen ylioppilaskirjoituksia ja jatkokoulutuspaikkojen sisäänpääsykokeita. Kurssikokeena prelinäärikoe.

KE7 Kemian kokeellinen kurssi

Kurssi on projektityöskentelyä. Tutkitaan aineiden ominaisuuksia ja reaktioita oppilastöinä. Kemian työkurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan ja käyttämään kemian työvälineitä ja kemikaaleja työturvallisuuden näkökohdat huomioon ottaen. Kurssia suositellaan kemian ylioppilaskirjoituksiin osallistuville opiskelijoille. Kurssille osallistuminen edellyttää kurssien KE1 ja KE2 sisältöjen hallintaa.

Evangelisluterilainen uskonto

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
UE	1	2 3	5' 6°	4' 7°

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Pakolliset kurssit

UE1 Uskonnon luonne ja merkitys

Opiskelija tutustuu uskontoon yleisenä kulttuuri-ilmionä. Opiskelija perehtyy Raamattuun kristinuskon pyhänä kirjana; sen syntyyn, sisältöön ja merkitykseen länsimaisessa kulttuurissa.

UE2 Kirkko, kulttuuri ja yhteiskunta

Opiskelija tutustuu kristillisten kirkkojen syntyyn ja kehitykseen. Opiskelija perehtyy kristinuskon vaikutuksiin tämän päivän maailmassa.

UE3 Ihmisen elämä ja etiikka

Opiskelija tutustuu kristinuskon oppiin. Opiskelija perehtyy ihmiselämän, yhteiskunnan ja luonnon eettisiin kysymyksiin ja niiden ratkaisemiseen.

Syventävät kurssit

UE4 Uskontojen maailmat

Opiskelija tutustuu suurten maailmanuskontojen ja luonnon kansojen uskontojen ominaispiirteisiin. Opiskelija perehtyy niiden kulttuurisiin ja yhteiskunnallisiin vaikutuksiin ja merkitykseen tämän päivän maailmassa.

UE5 Mihin suomalainen uskoo?

Suomalaisen kulttuurin juuret. Luterilainen kirkko ja muut uskonnolliset yhteisöt Suomessa. Tutustutaan vierailijoiden ja tutustumiskäyntien avulla muihin uskonnollisiin yhteisöihin.

Soveltavat kurssit

UE6 Uskonnon kertauskurssi

Kurssi on tarkoitettu uskonnon reaalikokeeseen valmistautuville abiturienteille. Kurssilla harjoitellaan yo-kysymyksiin vastaamista.

UE7 Ihminen ja Jumala Raamatussa

Raamatun synty, sisältö, tyyli- ja tulkintatavat. Kurssilla lähestytään Raamattua erilaisista tarkastelukulmista. Myös yksittäinen Raamatun kirja voi olla tarkastelun kohteena.

Ortodoksinen uskonto

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
UO				1 2 3 4 5

pakollinen kurssi ' syventävä kurssi ° soveltava kurssi
Syventävät kurssit järjestetään yhteistyössä Helsingin ortodoksinen seurakunnan kanssa.
Lisätietoja saa opettajalta.

Pakolliset kurssit

UO1 Ortodoksinen maailma

Opiskelija perehtyy kirkon syntyyn ja kehitykseen sekä kirkon nykyisyyttä muovanneisiin tekijöihin.

UO2 Uskonoppi ja etiikka

Opiskelija tuntee ortodoksinen kirkon opin lähteet ja perusteet · hahmottaa eri kirkkojen opillisia eroja ja eriävään kehitykseen johtaneita syitä · tuntee ortodoksinen ihmiskuvan ja etiikan perusteet.

UO3 Raamattutieto

Pyhiä kirjoituksia tutkitaan perehtymällä Raamatun syntyyn ja kehitykseen Vanhan testamentin yhteisössä ja Uuden testamentin kirkossa.

Syventävät kurssit

UO4 Uskontojen maailma

Opetuksessa voidaan perehtyä keskeisiin maailmanuskontoihin tai keskitetysti johonkin uskontoon.

UO5 Ortodoksinen Suomi

Kurssin asiakokonaisuuksia ovat Kirkkojen Maailmanneuvoston toiminta, kansainvälinen apu, kirkkojen väliset keskustelut ja kohtaamiset sekä kasvatus- ja nuorisotyö.

Islamin uskonto

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
ISL				1 2 3

pakollinen kurssi ' syventävä kurssi ° soveltava kurssi

Pakolliset kurssit

ISL1 Islam, yhteiskunta ja kulttuuri

- islamin historia ja profeetta Muhammedin elämäkerta
- Mekan ja Medinan yhteiskunta Muhammedin aikana
- islamin ja muiden uskontojen vuoropuhelu
- muslimit enemmistönä ja vähemmistönä maailmassa
- islamin pääsuunnat ja leviäminen
- islam Lähi-idässä, Aasiassa ja Afrikassa sekä nykyajassa

ISL2 Islamin oppi ja etiikka

- islamin käsitys Jumalasta, ihmisestä ja maailmasta
- elämän tarkoitus, uskon pilarit, islamin pilarit, islamin käsitys elämästä, kuolemasta, Tuomiopäivästä ja kuoleman jälkeisestä elämästä
- islamin käsitys hyväsät ja pahasta, islamin mukaiset tavat ihmisten kanssakäymiselle, velvollisuusikä

ISL3 Koraanitieto

- Koraani Jumaslan ilmoituksena
- Koraanin ilmoitusten välittäminen ja tilannekohtaisuus,
- Koraani käsikirjoituksena ja valmiina painoksena, rakenne, sisällön aihealueet, muoto, kieli, tyyli, tulkinta, lukeminen ja resitoiminen
- hadithit Koraanin selittäjinä, shari'a-lain asema Koraanin ja sunnan rinnalla

Katolinen uskonto

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
UK				1 2 3

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Pakolliset kurssit

UK1 Katolinen maailma

- Kirkon synty vanhalla ajalla
- Kirkon kehitys keskiajalla
- Reformaatio ja katolisen kirkon reformi
- Katolisen kirkon kehitys uudella ajalla
- Vatikaanin 2. kirkolliskokous ja sen jälkeinen kirkko

UK2 Raamattu, traditio ja opetusvirka

- Vanhan ja Uuden testamentin pyhät kirjoitukset ja niiden käyttö liturgiassa
- Pelastushistoria
- Kirkon apostolinen traditio
- Jakamattoman kirkon kirkolliskokousten opillisiä kysymyksiä
- Piispat opetusviran haltijoina
- Dogmien määrittely ja sisältö

UK3 Etiikka ja moraalit

- Katolinen ihmiskäsitys Raamatun ja kirkon opetuksen perustalta
- Kirkon eettisen ja moraalisen opetuksen muotoutuminen
- Ihmisen seksuaalisuus, kirkon seksuaaliopetus, avioliitto ja selibaatti
- Kirkon kannanottoja yhteiskunnan, oikeudenmukaisuuden ja rauhan kysymyksistä
- Yhteiskunnallisia kannanottoja eettisiin kysymyksiin

Elämäkatsomustieto

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
ET	1	2 4'	3 5'	

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Pakolliset kurssit

ET1 Hyvä elämä

Opiskelija pohtii, mitä on hyvä elämä, millaisista aineksista identiteetti ja yksilöllinen elämä koostuvat. Opiskelija perehtyy siihen, millaisia mahdollisuuksia ihmisillä on tavoitella hyvää elämää.

ET2 Maailmankuva

Opiskelija pohtii maailmankuvan muodostumista ja maailmankuvien eroja. Opiskelija perehtyy maailman käsitteellistämisen tapoihin sekä tiedon ja eri yhteisöllisten instituutioiden merkitykseen siinä.

ET3 Yksilö ja yhteisö

Tutustutaan erilaisiin valtiokäsityksiin, yhteiskuntiin ja niiden kulttuureihin. Käsitellään oikeudenmukaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia. Suunnitellaan tulevaisuuden yhteiskuntia, jotka eivät tuhoaisi ihmisen elämänpiiriä.

Syventävät kurssit

ET4 Kulttuuriperintö ja identiteetti

Opiskelija pohtii kulttuuriperintöä hyvän elämän lähtökohtana ja mittana sekä jatkuvasti kehittyvänä ja muuttuvana ilmiönä. Opiskelija perehtyy suomalaisen nyky-yhteiskunnan ja maailman monikulttuurisuuteen.

ET5 Maailman selittäminen katsomusperinteessä

Tutkitaan, koetaan ja keskustellaan ihmiselämän keskeisistä ratkaisuista. Keskeisinä periaatteina pidetään totuutta, monipuolisuutta, olennaisuutta ja ajankohtaisuutta.

Filosofia

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
FI		1 2'	3' 4' 6°	5°

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Pakollinen kurssi

FI1 Johdatus filosofiseen ajatteluun

Opiskelija käsittelee filosofian peruskysymyksiä. Mitä oleva on? Mitä tieto on? Mikä on oikein ja väärin? Opiskelija perehtyy länsimaisen filosofian peruslähtökohtiin.

Syventävät kurssit

FI2 Filosofinen etiikka

Opiskelija tutustuu länsimaisen filosofian etiikan pääsuuntauksiin. Opiskelija pohtii ihmisen ominaislaatua ja ympäristöfilosofisia kysymyksiä. Opiskelija perehtyy arvologiaan, passioihin, vapaus-käsitteen tulkintoihin, elämänsuunnitelmiin ja yhteisöetiikkaan.

FI3 Tiedon ja todellisuuden filosofia

Käsitellään tiedon perusteita ja lajeja sekä tieteen filosofisia ongelmia. Pohditaan ajan- ja avaruudenkäsitteitä, ajattelun rajoja, intentionaalisuutta, ateismia, Jumalan olemassaolon todistuksia ja maailman rajoja.

FI4 Yhteiskuntafilosofia

Opiskelija perehtyy yhteiskuntafilosofian keskeisiin käsitteisiin ja suuntauksiin. Opiskelija pohtii oikeudenmukaisuuden, rikoksen ja rangaistuksen sekä vallan ja omistamisen filosofista perustaa. Ennen syksyä 2005 lukion aloittaneille opiskelijoille kurssi on soveltava.

Soveltavat kurssit

FI5 Estetiikan kurssi

Kuvaus Kurssilla tutustutaan kauneuden ja taiteen käsitteisiin. Miksi jotakin asiaa tai esinettä sanotaan kauniiksi? Mitä on kauneus? Mitä on taide?

FI6 Filosofian kertauskurssi

Kuvaus Kerrataan aiempien kurssien keskeisimmät sisältöalueet ja harjoitellaan ylioppilas-kirjoitustehtäviin vastaamista. Kurssi on tarkoitettu filosofian ainereaaliin valmistautuville.

Historia

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
HI	1 2	3 4 7° 8°	7° 8°	5' 6'

pakollinen kurssi

' syventävä kurssi

° soveltava kurssi

Pakolliset kurssit

HI1 Ihminen, ympäristö ja kulttuuri

Kurssi tarkastelee ihmisen ja luonnon vuorovaikutusta sekä tämän tuloksena tapahtunutta kulttuuriympäristön rakentumista ja kehittymistä esihistoriasta nykyaikaan.

HI2 Eurooppalainen ihminen

Kurssi tarkastelee eurooppalaisen kulttuurin keskeisiä saavutuksia sekä eurooppalaisen ihmisen maailmankuvan muutosta ja sen taustalla vaikuttanutta tieteellistä ja aatehistoriallista kehitystä.

HI3 Kansainväliset suhteet

Kurssi tarkastelee kansainvälisen politiikan keskeisiä tapahtumia, taustoja ja muutoksia 1800-luvun lopulta lähtien.

HI4 Suomen historian käännekohtia

Kurssin tarkoituksena on analysoida Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja ke-

hityslinjoja 1800-luvulta nykyaikaan.

Syventävät kurssit

HI5 Suomen vaiheet esihistoriasta autonomian aikaan

Kurssi käsittelee suomalaisuuden juuria esihistoriasta Venäjän vallan aikaan.

HI6 Kulttuurien kohtaaminen

Ulkoeurooppalaisten kulttuurien maailma. Miten Eurooppa on vaikuttanut muihin kulttuureihin?

Soveltavat kurssit

HI7 Maailma tänään

Kurssilla seurataan ajankohtaisia maailmantapahtumia ja analysoidaan niihin johtanutta kehitystä eri tiedotusvälineiden avulla.

HI8 Historian kertauskurssi

Kurssi palvelee opiskelijoiden valmistautumista yo-tutkinnon historian kokeeseen. Kerrataan pakollisten kurssien keskeistä sisältöä ja käydään läpi edellisvuosien reaali-koetehtäviä historiasta. Lisäksi seurataan ajankohtaisia teemoja.

Yhteiskuntaoppi

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
YH	1	2	5°	3' 4' 6°

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Huomio: Lukuvuonna 2010 opiskelunsa aloittavista opiskelijoista osa opiskelee YH1-kurs-
sin ensimmäisenä ja osa toisena opintovuotena.

Pakolliset kurssit

YH1 Yhteiskuntatieto

Kurssi perehdyttää valtiolliseen ja yhteiskunnalliseen järjestelmään. Keskeisiä näkökulmia ovat yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta ja vaikuttaminen.

YH2 Taloustieto

Kurssi johdattaa ymmärtämään talouselämän toimintaperiaatteita. Kurssilla tutustutaan talouselämään erityyppisten tilastojen ja muiden lähteiden avulla.

Syventävät kurssit

YH3 Kansalaisen lakitieto

Kurssi antaa perustiedot Suomen oikeusjärjestyksestä ja opettaa opiskelijaa valvomaan omia oikeuksiaan sekä hoitamaan yksinkertaiset oikeustoimet itse.

YH4 Eurooppalaisuus ja Euroopan unioni

Kurssilla perehdytään Euroopan Unionin toimintaan ja yksittäisen kansalaisen asemaan Unionissa, esim. mahdollisuudet opiskella tai työskennellä Unionin alueella. Lisäksi selvi-

tetään millainen on eurooppalainen identiteetti; mistä se muodostuu, mikä on sen historiallinen tausta.

Soveltavat kurssit

YH5 Yhteiskuntaopin kertauskurssi

Kurssi palvelee opiskelijan valmentautumista yo-tutkinnon yhteiskuntaopin kokeeseen. Kerrataan yhteiskuntaopin kurssien keskeistä sisältöä ja käydään läpi edellisvuosien reaalikoetehtäviä.

YH6 Yritystalous

Kurssi valaisee yrittäjyyden luonnetta ja yritystoiminnan periaatteita teorian ja käytännön tasolla. Kurssi pyrkii herättämään opiskelijoissa kiinnostusta yrittäjätöimintää kohtaan ja korostamaan yrittäjyyden merkitystä Suomen kansantaloudelle.

Psykologia

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
PS	1 2'	2' 3' 4' 5' 6°	4' 5' 6° 7°	

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Kurssit on suositeltavaa suorittaa mahdollisuuksien mukaan numerjärjestyksessä. 1. kurssi on suoritettava ennen muita kursseja.

Pakollinen kurssi

PS1 Psykkinen toiminta, oppiminen ja vuorovaikutus

Kurssilla perehdytään ihmismielen toimintaan, muun muassa oppimiseen, psykologiatieteen luonteeseen, suuntauksiin, keskeisiin tutkimusmenetelmiin ja ryhmäkäyttäytymisen perusteisiin.

Syventävät kurssit

PS2 Ihmisen psykkinen kehitys

Kurssilla käsitellään ihmisen fyysistä, kognitiivista ja psykososiaalista kehitystä ja elämäntaakasta eri kehitysteorioihin perustuen: syntymää, lapsuutta, nuoruutta, aikuisuutta ja vanhuutta.

PS3 Ihmisen tiedonkäsittelyn perusteet

Kurssilla tutustutaan inhimillisen tietoisuuden ja tiedonkäsittelyn luonteeseen, toimintatavoihin ja hermostolliseen perustaan.

PS4 Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta

Kurssilla perehdytään ihmisen motiiveihin, emootioihin ja korkeatasoisiiin kognitiivisiin prosesseihin sekä niiden syntymiseen, selittämiseen ja tutkimiseen. Erityisesti tarkastellaan motivaation ja tunteiden yhteyttä hyvinvointiin yksilö- ja yhteisötasolla.

PS5 Persoonallisuus ja mielenterveys

Kurssilla tarkastellaan persoonallisuuden käsitteen laaja-alaisuutta, sitä selittäviä teorioita ja lähestymistapoja, psykologisen tiedon hyödyntämistä mielenterveydessä, mielenterveyshäiriöiden hoidossa ja ennaltaehkäisyssä.

Soveltavat kurssit

PS6 Sosiaalipsykologia

Kurssin tavoitteena on johdattaa opiskelija ymmärtämään sosiaalista vuorovaikutusta ja ryhmäkäyttäytymistä eri tasoilla ja itseään niiden osana.

PS7 Psykologian kertauskurssi

Kurssi valmentaa psykologian ainereaaliin. Kurssilla pyritään laajentamaan opiskelijoiden psykologista tietämystä syventävien kurssien sisältöjen pohjalta. Syventävät kurssit tulee olla suoritettuina.

Terveystieto

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
TE	1	1 2' 3'	2' 3' 4°	

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Huomio: Lukuvuonna 2010 opiskelunsa aloittavista opiskelijoista osa opiskelee TE1-kurssin ensimmäisenä ja osa toisena opintovuotena.

Pakollinen kurssi

TE1 Terveystiedon perusteet

Opiskelija perehtyy terveyteen vaikuttaviin tekijöihin yksilön ja yhteiskunnan kannalta.

Syventävät kurssit

TE2 Nuoret, terveys ja arkielämä

Kurssilla syvennetään pakollisen kurssin tavoitteita nuoren arkielämän terveystottumuksiin ja selviytymisen keinojen osalta sekä valmentaudutaan vanhemmuuteen.

TE3 Terveystiedon tutkimus

Kurssilla perehdytään terveyden ja sairauden tutkimiseen sekä terveyshuollossa ja itsehoitona toteutettaviin tavallisimpiin tutkimuksiin, niiden tulosten tulkintaan ja johtopäätöksiin.

Soveltava kurssi

TE4 Terveystiedon kertauskurssi

Kerrataan aiempien kurssien keskeisimmät sisältöalueet ja harjoitellaan ylioppilaskirjoitustehtäviin vastaamista. Kurssi on tarkoitettu terveystiedon ainereaaliin valmistautuville.

Musiikki yleisluokiossa

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
MU	1 (2)	3' 4'	5' 6°	

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Pakolliset kurssit

MU1 Musiikki ja minä

Kaikille yhteisellä musiikin kurssilla etsitään jokaiselle oma tapansa toimia musiikin alueella. Laulamalla, soittamalla ja kuuntelemalla tutkitaan mahdollisuuksia olla musiikin tekijänä ja tulkitsijana, kuuntelijana ja kulttuuripalveluiden käyttäjänä.

MU2 Moniääninen Suomi

Kuvataiteen kanssa vaihtoehtoisella kurssilla tutustutaan musiikin ilmiöihin Suomessa. Musisointi ja kuunteleminen ovat keskeisiä työtapoja, kun tutustutaan eri musiikinlajeihin: populaari-, taide- ja perinnesävelmusiikkiin.

Syventävät kurssit

MU3 Ovet auki musiikille

Kurssilla tutustutaan soittamalla, laulamalla ja kuuntelemalla opiskelijoille vieraisiin musiikinlajeihin, joita löytyy niin populaari- kuin muistakin musiikkikulttuureista. Opiskelijoiden omaa tietoa esimerkiksi marginaali- tai underground-kulttuureista hyödynnetään.

MU4 Musiikki viestii ja vaikuttaa

Musiikki on läsnä jokapäiväisessä elämässä. Kurssilla tutustutaan musiikin käyttöön esimerkiksi elokuvassa ja näyttämöllä. Opiskelijat tutkivat musiikin yhteyttä tekstiin, kuvaan ja liikkeeseen.

MU5 Musiikkiprojekti

Kurssilla perehdytään musiikin käyttöön eri taidemuodoissa ja mediassa. Musiikkia esimerkiksi elokuvissa, näyttämöllä tai joukkoviestimissä tutkitaan ja tuotetaan itse.

Soveltava kurssi

MU6 Musiikin lukiodiplomi

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa taiteellisen kokonaisuuden, josta ilmenee hänen lukioaikanaan koulussa ja muualla omaksutut musiikilliset taidot, tiedot ja osaaminen. Projektityöstä kootaan näytesalkku (portfolio) musiikin lukiodiplomin suoritusta varten. Vaihtoehtoisesti opiskelija kokoaa salkun lukioaikaisesta musiikin työkansiostaan.

Kaikki opiskelijat voivat valita opinto-ohjelmaansa soveltavina kursseina myös musiikkilukion erikoiskursseja:

- MUK1-8 Kuoro
- MUB1-8 Big Band
- MUO1-4 Kamarimusiikki
- MUR1-4 Rockmusiikki
- MUS1-4 Soitonopetus
- MUY1-4 tai MUP1-4 Laulunopetus
- MUT1-4 Musiikin perusteet
- MUZ1-2 Jazzimprovisointi
- MUÄ1-2 Äänitystekniikka
- MUW1-2 Musiikin työpaja

Musiikki musiikkilukiossa

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
MU	1			
MUH	1	2 3	4	

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Musiikin erityistehtävä

Vaskivuoren lukiolla on musiikin erityistehtävä. Musiikkilukio tarjoaa musiikillisesti lahjakkaille opiskelijoille mahdollisuuden tavoitteellisten musiikkiopintojen ja lukionkäynnin yhdistämiseen. Opiskelu musiikkilukiossa auttaa musiikillisesti lahjakkaiden opiskelijoiden persoonallisuuden kehittymistä tukemalla heidän lahjakkuutensa kehittämistä.

Vaskivuoren musiikkilukio tuo ja luo kulttuuritarjontaa kuten konsertteja ja esityksiä omalle alueelleen sekä toimii yhteistyössä muiden Vantaan ja pääkaupunkiseudun kulttuurilaitosten kanssa. Musiikkilukion esiintyvät ryhmät voivat toimia kulttuurilähettiläinä kansainvälisissä yhteyksissä. Musiikkilukion opiskelijat ovat aktiivisia kulttuuripalveluiden käyttäjiä, kehittäjiä ja tuottajia.

Musiikkilukion tuntijako

Opetusministeriön 12.1.2004 (nro 194/430/2003) tekemän päätöksen mukaisesti Vaskivuoren lukion opiskelijat, jotka suorittavat vähintään 12 kurssia musiikin erityisen koulutustehtävän mukaisia opintoja, ovat oikeutettuja vähentämään valtioneuvoston asetuksen (955/2002) 8 §:ssä säädetyistä valtakunnallisen tuntijaon pakollisten kurssien määrästä kahdeksan kurssia. Opiskelijan tulee kuitenkin suorittaa vähintään puolet lukion jokaisen pakollisen oppiaineen kurseista. Niissä oppiaineissa, joissa opiskelija osallistuu ylioppilastutkintoon, hänen tulee suorittaa kaikki valtakunnallisen tuntijaon mukaiset pakolliset kurssit.

Musiikkilukiolaisen tulee suorittaa pakollisia yleislukion kursseja 39-43, joista 1 on pakollinen valtakunnallinen musiikkikurssi. Lisäksi opiskelijan tulee suorittaa musiikin erityisen koulutustehtävän mukaisia opintoja 12 kurssia, joista 4 musiikkitietoa ja -historiaa sekä 3 yhteismusisointia.

Pakollinen valtakunnallinen kurssi

MU1 Musiikki ja minä

Pakolliset musiikkitiedon ja -historian kurssit

MUH1 Taidemusiikki
MUH2 Musiikki meillä ja maailmalla
MUH3 Rock- ja jazzmusiikki
MUH4 Näyttämömusiikki

Pakolliset valittavat kurssit

YHTEISMUSISOINTI (valittava vähintään kolme kurssia)

MUK1-8 Kuoro, MUB1-8 Big Band, MUR1-4 Rockmusiikki tai MUO1-4 Kamarimusiikki

Muut pakolliset valittavat musiikin kurssit

MUS1-4 Soitonopetus
MUY1-4 tai MUP1-4 Laulunopetus
MUT1-4 Musiikin perusteet
MUZ1-2 Jazzimprovisointi
MUÄ1-2 Äänitystekniikka

MUH5 Musiikkiprojekti (sama kurssi kuin yleislukion MU5)
MUH6 Musiikin lukiodiplomi (sama kuin yleislukion MU6)
MUW1-2 Musiikin työpaja

Musiikkilukion opiskelijan on valittava opinto-ohjelmaansa pakollisena yhteensä 13 musiikkikurssia, joista yksi on valtakunnallinen musiikin kurssi. Vastaavasti opiskelija voi vähentää lukion pakollisia kursseja korkeintaan kahdeksan seuraavan periaatteen mukaan:

- kaikista yleislukion eri oppiaineiden pakollisista kursseista musiikkilukion opiskelijan on opiskeltava vähintään puolet, kuitenkin niin, että
- opiskelijan ylioppilastutkintoon sisältyvistä aineista on opiskeltava kaikki pakolliset valtakunnalliset kurssit.

Pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan numeroarvosanalla. Musiikkia voi opiskella soveltavina kursseina opiskelijan haluaman määrän. Opiskelijan valitseman kurssiohjelman vuoksi sama kurssi voi olla toisella opiskelijalla pakollinen ja toisella soveltava.

Pakollinen valtakunnallinen kurssi

MU1 Musiikki ja minä

Kurssilla perehdytään musiikin opiskeluun musiikkilukiossa ja tunnistetaan omia vahvuuksia ja kehittämisalueita. Yhdessä tanssilukion ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoiden kanssa suunnitellaan, harjoitellaan ja esitetään show-ohjelma.

Pakolliset musiikkitiedon- ja historian kurssit

MUH1 Taidemusiikki

Kurssilla tutustutaan länsimaisen taidemusiikin aika- ja tyylikausiin antiikin ajoista tähän päivään asti. Kuuntelu- ja musisointiesimerkkien kautta saadaan tietoa musiikin kehityksestä ja tärkeimmistä säveltäjistä sekä heidän teoksistaan. Konserttikäynti on osa kurssisuoritusta.

MUH2 Musiikki meillä ja maailmalla

Kurssilla tutustutaan suomalaiseen kansanmusiikkiin ja muihin etnisiin musiikkikulttuureihin. Opiskelijat valitsevat itse ne musiikkikulttuurit, joihin perehdytään musisoimalla ja kuuntelemalla.

MUH3 Rock- ja jazzmusiikki

Kurssilla syvennetään tietämystä jazzmusiikin synty- ja kehitysvaiheista osana populaarimusiikin ja -kulttuurin syntyä. Rockmusiikin ilmiöihin perehdytään soittamalla, laulamalla ja kuuntelemalla monipuolista ohjelmistoa.

MUH4 Näyttämömusiikki

Kurssilla tutustutaan näyttämömusiikin eri lajeihin ja musiikin käyttöön kuvallisessa ilmaisussa. Kurssisuoritukseen kuuluu käynti koulun ulkopuolisessa näyttämömusiikkiesityksessä, esimerkiksi oopperassa.

Pakolliset valittavat kurssit

MUK Kuoro 1-8

Lukiossa toimii kaksi kuoroa: tyttökuoro ja kamarikuoro. Kuoroihin pyrkiville järjestetään koelaulutilaisuudet. Kuorolaulun suorittamiseen kuuluu viikoittaisten harjoitusten lisäksi äänenmuodostusta, esiintymisiä, harjoitusleirejä sekä yhtyelaulua.

MUB Big Band 1-8

Big Band -kokoonpanoon kuuluvat vaskipuhaltimet, saksofonit ja komppisoittimet. Laulusolisteja kokoonpanossa voi olla kaksi: mies ja nainen. Tarvittaessa järjestetään soitto- tai laulukoe.

MUO Kamarimusiikki 1-4

Kamariyhtyeitä ovat esimerkiksi jousikvartetit ja -kvintetit sekä erilaiset duo- ja trio-kokoonpanot. Yhtyeet harjoittelevat ja esittävät eri aika- ja tyylikausien keskeisten säveltäjien tuotantoa. Myös mahdolliset säestystehtävät kuuluvat kurssin suoritukseen.

MUR Rockmusiikki 1-4

Opetuksen lähtökohtana ovat rockmusiikin eri tyyllilajit. Yhtyeitä kannustetaan oman tyylin löytämiseen ja oman musiikin tekemiseen. Esiintymiset ja demoäänitysten tekeminen on osa kurssia.

MUS Soitonopetus 1-4

Opiskelija käy soittotunneilla valitsemallaan soittimella. Kurssin voi suorittaa käymällä soittotunneilla jossakin musiikkiopistossa tai Vaskivuoren lukion musiikkiseura ry:n järjestämällä maksullisilla soittotunneilla. Opiskelijoille pyritään järjestämään opetusta valitsemissaan instrumenteissa. Musiikkiseura järjestää opetusta ainakin seuraavissa soittimissa: viulu, alttoviulu, sello, huilu, klarinetti, saksofoni, trumpetti, kitara, basso, rummut, klassinen piano ja vapaa säestys.

MUY, MUP Laulunopetus 1-4

Laulunopetuksessa opiskelijaa ohjataan löytämään oma terve ja persoonallinen äänenkäyttötapa. Laulunopetuksen kurseja voi suorittaa käymällä musiikkiopiston laulutunneilla tai osallistumalla Vaskivuoren lukion musiikkiseura ry:n järjestämään maksulliseen opetukseen.

MUT Musiikin perusteet 1-4

Lukiossa järjestetään musiikin perusteet -kurssien 1, 2 ja 3 opetusta. Musiikinperusteet 3 on kahden kurssin laajuinen. Muut teorian ja säveltapailun opinnot suoritetaan Vantaan tai muiden musiikkiopistojen tunneilla.

MUZ Jazzimprovisointi 1-2

Kurssilla opitaan soittamaan tai laulamaan improvisoituja sooloja erityyppisiin kappaleisiin. Lisäksi opiskellaan jazzmusiikille tyypillistä fraseerausta ja muotorakenteita.

MUÄ1 Äänitystekniikka 1

Kuvaus Kurssilla tutustutaan laajasti äänentoistossa tarvittaviin laitteisiin. Lisäksi opetellaan suunnittelemaan ja toteuttamaan erilaisten tilaisuuksien ja konserttien äänentoisto.

MUÄ2 Äänitystekniikka 2

Äänitystekniikka 2 –kurssilla opitaan äänittämään ja miksaamaan musiikkia erityisesti studiossa. Molemmat äänitystekniikan kurssit kiitettävästi suorittanut opiskelija voi saada nimityksen studiomestariksi.

MUH5 Musiikkiprojekti

Kurssilla perehdytään musiikin käyttöön eri taidemuodoissa ja mediassa. Musiikkia esimerkiksi elokuvissa, näyttämöllä tai joukkoviestimissä tutkitaan ja tuotetaan itse.

MUH6 Musiikin lukiodiplomikurssi

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa taiteellisen kokonaisuuden, josta ilmenee hänen lukioaikanaan koulussa ja muualla omaksutut musiikilliset taidot, tiedot ja osaaminen.

MUW Musiikin työpaja 1-2

Workshop-kurssin aihealueet vaihtelevat vuosittain opiskelijoiden suuntautuneisuuden ja kiinnostuksen mukaan. Työpajan aiheena voi olla esim. latinalais-amerikkalainen musiikki, suomalainen kansanmusiikki tai erilaiset soitinklinikat ja demonstraatiot.

Musiikin opetuksen järjestelyistä

Osa musiikkilukion opetuksesta järjestetään tuntikaavion ulkopuolella; samaan aikaan muun opetuksen kanssa tai sen päätyttyä ja viikonloppuisin sekä koulun loma-aikoina. Poikkeukselliset järjestelyt mahdollistavat musiikin erityisalojen asiantuntijoiden toimimisen oman ammattinsa ohella tuntiopettajana musiikkilukiassa. Muun opetuksen kanssa yhtä aikaa järjestettävää musiikin opetusta ovat soiton- ja laulunopetus sekä kamari- ja rockmusiikin opetus.

Kun opiskelija joutuu olemaan poissa muusta opetuksesta osallistuakseen samaan aikaan järjestettävään musiikinopetukseen, toimitaan seuraavasti:

- Oppitunnin alkaessa opiskelija kertoo opettajalle, että hän joutuu lähtemään esimerkiksi soitotunnilleen.
- Kun poistumisen aika on käsillä, opiskelija poistuu opetustilasta huomaamattomasti.
- Musiikin opetuksesta palataan mahdollisimman pian takaisin oppitunnille huomaamattomasti.
- Opiskelija huolehtii itse punaisen poissaolokirjan täyttämisestä.
- Musiikin opettajan allekirjoituksella varustettu merkintä näytetään opettajalle oppitunnin päätyttyä.

Musiikin opettajat pyrkivät järjestämään opetuksensa niin, ettei opiskelija joudu olemaan toistuvasti poissa saman aineen opetuksesta.

Soitto- ja laulutuntien järjestämisehdot

- Opetuksen järjestää Vaskivuoren lukion musiikkiseura ry. ja opetus on maksullista.
- Vaskivuoren lukion musiikkiseura ry:n johtokunta vastaa opetuksen käytännön järjestelyistä.
- Ongelmatilanteissa tulee asiasta riippuen ottaa yhteyttä ao. soiton/laulunopettajaan tai musiikkilukion johtajaan.
- Opetusta pyritään antamaan soittimissa ja laulussa, joihin opiskelijoita on ilmoitautunut.

Soittotuntien määrät ja ajat

- Oppitunteja on syyslukukaudella 15 ja kevätlukukaudella 16.
- Oppitunnit ovat koulupäivän aikana, soittotuntiajat kiertävät.
- Viikoittaisen soitto/laulutunnin pituus on 25 min.
- Opiskelija on itse velvollinen seuraamaan A-oven tuulikaapissa olevalta MUSIIKKI-ilmoitustaululta, mikä on viikoittain soittotunnin aika.
- Opiskelijat pitävät kirjaa soitto/laulutunneistaan nk. punaisella kirjalla, joka on pyydettyessä esitettävä myös opettajille todisteena soittotunnilla käynnistä.

Maksut

- Ilmoittautuessa opiskelija sitoutuu käymään soitto/laulutunneilla koko lukuvuoden ja maksamaan koko lukuvuoden lukukausimaksut. Jos opiskelija keskeyttää opintonsa kesken lukukauden, hän suorittaa koko lukukausimaksun. Perustellusta syystä maksusta voi saada palautusta musiikkiseuran johtokunnalta kirjallisella anomuksella, joka jätetään lukion kansliaan.
- Maksut suoritetaan lukukausittain, pyydettyessä kahdessa erässä, laskut lähetetään opiskelijoiden kotiosoitteisiin.
- Musiikkiseuran johtokunta määrää lukukausimaksujen suuruuden vuosittain
- (Lukuvuonna 2009-2010 maksut olivat, syksy: 253,50€ (15x16,90€) ja kevät: 270,40€ (16x16,90€))
- Keskeyttämisestä on ilmoitettava kolmeen paikkaan vähintään kuukautta aikaisemmin.

min kirjallisesti: lukion kansliaan vapaamuotoisella kirjallisella ilmoituksella, musiikki-seuran taloudenhoitajalle sekä ao. opettajalle. Alaikäisellä pitää olla huoltajan suostumus keskeyttämiseen.

Poissaolot

- Poissaoloista on ilmoitettava etukäteen opettajalle vähintään kolme päivää aikaisemmin ja ellei tavoita opettajaa niin lukion kansliaan. Poissaolojen takia pitämättä jääneet oppitunnit opiskelija menettää.

Arviointi ja ilmoittautuminen

- Lukion opiskelijat saavat soitto/laulutunneista kurssisuorituksen (pakollinen tai soveltava) sekä numeroarviointin. Keväällä järjestetään tutkinnot.
- Lukuvuoden aikana järjestetään useita esiintymistilaisuuksia.
- Soittotunneille ilmoitaudutaan lukuvuoden alussa erillisellä ilmoittautumislomakkeella, joita saa lukion kansliasta. Lisäksi lukion opiskelijan pitää huolehtia, että hän on valinnut ko. oppiaineen opinto-ohjelmaansa.

Muulla suoritettavat opinnot

Musiikin opetusta järjestetään yhteistyössä Vantaan ja muiden musiikkiopistojen sekä Vaskivuoren lukion musiikkiseura ry:n kanssa. Opiskelija voi suorittaa musiikkilukion kurssejaan osallistumalla lukioaikanaan yhteistyökumppaneiden järjestämään musiikin opetukseen. Tällaisia opintoja ovat:

- soiton- tai laulunopetus (korkeintaan neljä kurssia samaa instrumenttia)
- musiikin teoria-aineiden opetus (teoria-aineita voi suorittaa neljä kurssia)
- Yleinen musiikkitieto I (vastaa musiikkilukion kurssia MUH1 Taidemusiikki)
- erikseen sovittavat yhteistuotannot ja -produktiot

Muulla suoritettavat yhteismusisointiopinnot eivät ole musiikkilukion opiskelijalle hyväksiluettavissa lukio-opinnoiksi.

Tanssi tanssilukiossa

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
TAL	1		6	2 3 4 5
TAH				1 2 3
MU	1			
MUH	1			

pakollinen kurssi ' syventävä kurssi ° soveltava kurssi *pakollinen valittava kurssi*

Lukuvuonna 2010–2011 tanssilukion kursseista järjestetään: **TAL1, TAL3, TAL4, TAL6, TAH3, MUH1**

Opetusministeriön 12.1.2004 (nro 194/430/2003) ja Vantaan opetuslautakunnan 11.5.2005 § 10 tekemien päätösten mukaisesti Vaskivuoren lukion opiskelijat, jotka suorittavat vähintään 12 kurssia tanssin erityisen koulutustehtävän mukaisia opintoja, ovat oikeutettuja vähentämään valtioneuvoston asetuksen (955/2002) 8 §:ssä säädetystä valtakunnallisen tuntijaon pakollisten kurssien määrästä kahdeksan kurssia. Opiskelijan tulee kuitenkin suorittaa vähintään puolet lukion jokaisen pakollisen oppiaineen kursseista. Niissä oppiaineissa, joissa opiskelija osallistuu ylioppilastutkintoon, hänen tulee suorittaa kaikki valtakunnallisen tuntijaon mukaiset pakolliset kurssit.

Tanssilukiolaisen tulee suorittaa yhden valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaisen musiikin kurssin (MU1) lisäksi Vaskivuoren musiikkilukion opetussuunnitelman mukainen taidemusiikki- kurssi (MUH1) sekä yhteensä 11 tanssi- tai musiikkilukion kurssia, joista kaikille yhteistä liikeilmaisua on 5 ja tanssinhistoriaa 3 kurssia. Kolme muuta erikoislukion kurssia opiskelija saa valita seuraavista

- tanssin työpaja 1-3
- baletti, nyky- ja/tai jazztanssi taiteen perusopetusta antavassa oppilaitoksessa 1-3
- tanssin lukiodiplomi 1
- musiikkilukion kursseja 1-3

Pakolliset ja syventävät kurssit arvostellaan numeroarvosanalla. Tanssilukiolainen voi opiskella soveltavina kursseina tanssia ja musiikkia opiskelijan haluaman määrän.

Pakollinen valtakunnallinen musiikin kurssi

MU1 Musiikki ja minä

Kurssilla perehdytään musiikin opiskeluun ja tunnistetaan omia vahvuus- ja kehittämis-alueita. Yhdessä musiikkilukion ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoiden kanssa suunnitellaan, harjoitellaan ja esitetään show-ohjelma.

Pakolliset tanssilukion kurssit

MUH1 Taidemusiikki

Kurssilla tutustutaan länsimaisen taidemusiikin aika- ja tyylikausiin antiikin ajoista tähän päivään asti. Kuuntelu- ja musisointiesimerkkien kautta saadaan tietoa musiikin kehityksestä ja tärkeimmistä säveltäjistä sekä heidän teoksistaan.

TAL1 Tanssi ja minä

Kurssilla tutustutaan tanssilukio-opiskeluun ja tanssiryhmään. Luodaan työskentelytavat ja pohditaan omaa suhdetta tanssimiseen. Kurssilla valmistetaan esitys.

TAL2 Nykytanssin perusteet

Kurssilla käydään läpi nykytanssin peruselementtejä (tila, aika, voima, virtaus). Etsitään kehoon oikeaa linjausta, liikkeen puhtautta ja kokonaisvaltaista kehonhallintaa.

TAL3 Liikeimprovisaatio

Tutustutaan improvisaation ja erilaisten traditioiden kautta kehon luonnolliseen tapaan liikkua ja olla kontaktissa muihin.

TAL4 Rythmi ja liike

Kurssilla tutustutaan jazztanssin tekniikkaan ja rytmiiin ilmiönä. Tuotetaan rytmejä keholla ja erilaisilla välineillä.

TAL5 Koreografia

Tutustutaan erilaisiin tapoihin tehdä koreografiaa ja tutkitaan liikettä. Mitä, miten ja kenelle liike viestii. Työstetään pienimuotoisia tansseja.

TAH1 Myyteistä moderniin

Taidetanssin synty, historia ja merkitys. Tutustutaan länsimaisen taidetanssin syntyyn ja merkittävimpiin henkilöihin esihistorialliselta ajalta 1900-luvun alkuun asti.

TAH2 Modernista meidän päiviin

Tutustutaan länsimaiseen taidetanssin suuntauksiin ja merkittävimpiin henkilöihin 1900-luvulla. Käydään läpi tanssin nykysuuntaukset.

TAH3 Taidetanssi Suomessa

Suomalaisen taidetanssin kehitys ja merkitys. Tutustutaan tärkeimpiin taidetanssiin vaikuttaneisiin henkilöihin ja kartoitetaan tämänpäivän suomalainen tanssin kenttä. Käydään katsomassa esityksiä.

Pakolliset valittavat tanssilukion kurssit

TAB1-3 Tanssin perustekniikka, baletti

Balettia taiteen perusopetusta antavassa tanssikoulussa.

TAN1-3 Tanssin perustekniikka, nykytanssi

Nykytanssia taiteen perusopetusta antavassa tanssikoulussa.

TAW1-3 Tanssin workshop

Kurssi on tarkoitettu senhetkisen tanssiesityksen viimeistelyyn. Joka vuosi järjestetään yksi kurssi.

TAZ1-3 Tanssin perustekniikka, jazztanssi

Jazztanssia taiteen perusopetusta antavassa tanssikoulussa.

TAL6 Tanssin lukiodiplomi

Kurssilla työskentellään tanssin lukiodiplomia. Työhön kuuluvat taiteellinen ja kirjallinen työ sekä portfoliotyöskentely. Lukion tanssidiplomin suorittamiseksi vaaditaan, että opiskelija on suorittanut vähintään kolme lukion tanssikurssia.

Kuvataide

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
KU	1 (2)		6°	3' 4' 5' 7° 8° 9° 10° 11° 13° 14°

pakollinen kurssi

' syventävä kurssi

° soveltava kurssi

Pakolliset kurssit

KU1 Minä, kuva ja kulttuuri

Kurssilla perehdytään kuvallisen ilmaisun ja kuvataiteen perusteisiin ja tehdään monipuolisia harjoitustöitä eri tekniikoilla.

KU2 Ympäristö, paikka ja tila

Arkkitehtuurin ja muotoilun perusteet. Ympäristön tutkiminen kuvataiteen menetelmin.

KU3 Media ja kuvien viestit

Kuvaviestinnän perusteet ja kuvan vaikutuskeinot. Kuva mediassa, kuvausharjoituksia.

KU4 Taiteen kuvista omiin kuviin

Kuvataiteen historiaan ja tyyliuuntiin tutustumista ja oman kuvailmaisun kehittämistä.

KU5 Nykytaiteen työpaja

Nykytaiteeseen tutustumista ja oman projektin toteuttaminen.

KU6 Kuvataiteen lukiodiplomikurssi

Suoritus muodostuu portfolioista (suunnittelusta, luonnoksista ja valmiista työstä) sekä siihen liittyvästä kirjallisesta tehtävästä. Opetushallitus lähettää vuosittain tehtävät.

KU7 Piirustus ja maalaus

Piirustus- ja maalaustehtäviä eri tekniikoilla.

KU8 Öljyvärimaalaus

Öljyvärimaalauksen perusteet. Värien käyttö ja erilaiset maalaustekniikat.

KU9 Keramiikka ja kuvanveisto

Keramiikan ja kuvanveiston harjoituksia eri materiaaleilla.

KU10 Muotoilukurssi

Muotoilun historia ja perinne. Muotoilun perusteet ja designin tutkiminen. Muotoilutehtäviä sekä vierailuja.

KU11 Musiikkivideo

Kurssilla tuotetaan oma musiikkivideo joko omaa tai muiden tekemää musiikkia käyttäen.

KU12 Elokuvailmaisu

Perehdytään elokuvan historiaan ja ilmaisukieleen ja tuotetaan erilaisia ohjelmatyyppejä ryhmissä.

KU13 Tietokonegrafiikka ja graafinen suunnittelu

Digitaalisen kuvankäsittelyn ja taiton perusteet ja ohjelmistot. Julkaisun suunnitteluprosessi ja sen toteutus.

KU14 Valokuvaus ja animaatio

Kurssilla tutustutaan valokuvataiteen historiaan, kuvaamiseen järjestelmäkameralla, mustavalko- ja digitaalikuvaan, animaation historiaan, tekniikkaan ja mahdollisuuksiin, oman animaatioelokuvan tuottamiseen ja kuvien muokkaamiseen kuvankäsittelyohjelmilla.

Liikunta

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
LI	1	2 4' 10° 12°	3' 6°	5' 7° 8° 9° 11° 13°

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Pakolliset kurssit

LI1 Taitoa ja kuntoa

Kurssilla perehdytään eri vuodenaikojen keskeisiin sisä- ja ulkoliikuntamuotoihin.

LI2 Liikuntaa yhdessä ja erikseen

Opiskelija syventää lajitaitojaan ja -tietojaan sekä oppii arvostamaan ja ylläpitämään terveyttä ja työkykyä.

LI3 Virkisty liikunnasta

Rentouttava ja virkistävä liikunta ja stressinhallinta. Fyysisen ja psyykkisen kunnon kehittäminen. Kurssin sisältö päätetään yhdessä opiskelijoiden kanssa.

LI4 Yhdessä liikkuen

Tanssitaidon kehittäminen ja tapakasvatus. Vanhojen tanssien harjoittelu.

LI5 Kuntoliikunta

Oman tavoitteellisen kuntosalij- ja kestävyysohjelman (esim. juoksu, hiihto, uinti tai niiden yhdistelmä) suunnittelu ja toteutus. Kurssin lopuksi palautetaan raportti kurssin toteutumisesta.

LI6 Liikunnan lukiodiplomikurssi

Liikunnan lukiodiplomikurssi edellyttää viiden liikunnan kurssin suorittamista. Kurssi suoritetaan opiskelijan viimeisenä lukiovuotena. Liikuntadiplomia voi hyödyntää pyrkiessä liikunnan ja opetusalan jatko-opintoihin.

LI7 Salibandy- ja futsalkurssi

Peleissä tarvittavien perustaitojen ja sääntötuntemuksen kehittäminen. Toteutetaan viikottaisena peliharjoituksena urheilutalolla.

LI8 Palloilukurssi

Kurssilla perehdytään monipuolisesti erilaisiin pallo- ja mailapeleihin.

LI9 Laskettelukurssi

Kouluajan ulkopuolella tapahtuvan lasketteluretken suunnittelu ja toteutus. Opiskelija vastaa kurssin kustannuksista itse.

LI10 Pallo- ja mailapelit

Kurssilla perehdytään monipuolisesti erilaisiin pallo- ja mailapeleihin.

LI11 Pallo- ja mailapelien jatkokurssi

Syvennetään pallo- ja mailapelikurssilla opittuja tietoja ja taitoja sekä tutustutaan muutama harvinaisempiin pallopeleihin mm. lacrosse, kelttiläinen jalkapallo, salamapallo.

LI12 Kamppailu ja kehonhallintakurssi

Kurssin tarkoituksena on tutustua erilaisiin kamppailu- ja kehonhallintalajeihin mm. judo, nyrkkeily, sirkusakrobatia, uimahyppy. Opiskelija vastaa itse kurssin mahdollisista kustannuksista.

LI 13 Retkeilykurssi

Kouluajan ulkopuolella tapahtuvan maastoretken suunnittelu (teoria) ja toteutus. Opiskelija vastaa itse kurssin kustannuksista.

Opinto-ohjaus

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna	Milloin tahansa
OPO	0,3 3°	0,3	0,4	2' 4°

pakollinen kurssi   ' syventävä kurssi   ° soveltava kurssi

Pakollinen kurssi

OP1 Koulutus,työ ja tulevaisuus

Opinto-ohjauksen kurssilla käsitellään kaikille opiskelijoille yhteisiä, lukio-opintoihin, ylioppilastutkintoon ja jatko-opintoihin liittyviä kysymyksiä sekä kulloinkin lukio-opintojen kannalta ajankohtaisia asioita. Kurssi koostuu ryhmänohjaustuokioista, opinto-ohjaajien infoista, vierailuista ja asiantuntijaluennoista sekä yksilöllisestä ohjauksesta. Opiskelija on velvoitettu osallistumaan aktiivisesti kaikkiin edellä mainittuihin kokonaisuuksiin. Kurssi kestää koko lukio-opintojen ajan.

Syventävät kurssit

OP2 Opiskelu, työelämä ja ammatinvalinta

Kurssin tavoitteena on syventää tietoja jatko-opinnoista tutustumalla opiskelumahdollisuuksiin vierailuilla (yliopistot, tiede- ja taidekorkeakoulut, ammattikorkeakoulut), tutustumalla verkossa olevaan materiaaliin ja osallistumalla erilaisten vierailijoiden pitämiin oppilaitosten tai ammattien esittelytilaisuuksiin. Kurssi suoritetaan itsenäisesti pääsääntöisesti oman opinto-ohjaajan ohjauksessa.

OP3 Opiskelutaito

Opiskelija omaksuu opiskelun järkevän suunnittelun ja tehostamisen taitoja. Kurssilla käsitellään opiskelutaitoihin kuuluvia keskeisiä asioita: tiedon hakeminen ja kriittinen käsittely sekä oppimaan oppimisen taidot eri oppiaineissa. Kurssi on erittäin suositeltava lukiota aloittavalle opiskelijalle.

OP4 Opi oppimaan kurssi

Kurssin tavoitteena on tukea ja auttaa opiskelijoita, joilla on todettu lukivaikeus. Kurssilla keskitytään lukivaikeuden tai muun oppimisvaikeuden mukanaan tuomiin haasteisiin oppimiselle ja etsitään uusia tapoja ja tukimuotoja oppimiselle. Kurssilla opiskelija saa henkilökohtaisia ohjeita oman opiskelunsa edistämiseksi. Keskeistä on löytää omat haasteet ja vahvuudet ja omat yksilölliset opiskelustrategiat opiskelussa.

Media

Medialinjan opiskelijat ovat medialinjalle päästessään sitoutuneet suorittamaan median kursseja seuraavasti: MED1, MED2, MED3, LEH1, TEL1 ja RAD1. Näiden lisäksi opiskelija valitsee kaksi jatkokurssia lehti-, radio- tai televisiotyöstä. Kaikille lukion opiskelijoille avoimia median kursseja ovat MED1, MED3, LEH1, RAD1 ja TEL1, kuitenkin sillä edellytyksellä, että ryhmässä on tilaa. Jos medialinjan opiskelija on suorittanut kahdeksan median kurssia, hän saa päättötodistukseen merkinnän, että on opiskellut medialinjalla.

LEH1 Lehtityö 1

Kurssilla perehdytään erilaisiin juttutyyppeihin ja lehdeiden perusteisiin. Opetellaan tiedonhankintaa ja perehdytään lehtikuvan käyttöön. Kurssin aikana tuotetaan aineisto koulun lehteen ja kirjoitetaan aiheista, jotka koskettavat nuoria. Oppilaat osallistuvat myös taiton suunnitteluun.

LEH2 Lehtityö 2

Perehdytään verkkojulkaisemiseen ilmiönä ja harjoitellaan jutun tekoa verkkoon. Kurssin aikana tuotetaan oma verkkolehti, jonka päivittämisestä voidaan tarvittaessa sopia. Verkko- ja printin ominaispiirteet, vuorovaikutteisuus, välineen keveys ja matala kustannustaso ovat tarkastelun kohteena, opiskellaan linkittämisen perusteita.

LEH3 Lehtityö 3

Lehtityön kurssiin liittyvä lehtiklinikka, jossa kukin opiskelija laatii erityyppisiä lehtijuttuja. Jutut analysoidaan ja kritikoitaan.

MED1 Median peruskurssi

Kurssilla perehdytään median rakenteeseen, toimintaan ja lainsäädäntöön sekä median sisällöllisiin ja ilmaisullisiin erityispiirteisiin. Käsitellään journalismin peruskysymyksiä, median yhteiskunnallista ja kulttuurista vaikuttavuutta. Tehdään harjoituksia eri medioista mediakritiikin keinoin. Opetellaan jutun teon alkeita ja harjoitellaan sanallista ilmaisua ja luovaa kirjoittamista.

MED2 Media-ilmaisuu

Perehdytään sekä sanallisen että sanattoman viestinnän tekniikoihin ja niiden tulkitsemiseen. Opetellaan haastattelutekniikkaa ja esiintymisen taitoja puhe- ja improvisaatioharjoitusten avulla. Tehtävät syventävät ryhmän yhteenkuuluvuutta ja vapauttavat luovaa energiaa.

MED3 Mediadiplomi

Suoritetaan valtakunnallinen mediadiplomi. Diplomi koostuu oppimispäiväkirjasta, johon sisältyy portfolio. Päättötyö tehdään opiskelijan valitsemalta median alalta. Päättötyöstä opiskelija saa erillisen arvioinnin ja arvosanan.

MED4 Median analyysi ja projektikurssi

Kurssilla perehdytään median ilmiöihin analyysin keinoin ja kehitetään omaan projektinhallintaa. Projektityö tehdään valitusta median osa-alueesta. Syvennetään osaamista.

RAD1 Radiotyö 1

Opiskellaan äänenkäsittelyn perusteet. Kurssilla tutustutaan digitaaliseen tallennukseen, mikrofonin käyttöön ja äänen editointiin. Tutkitaan erilaisia radio-ohjelmia ja tehdään harjoitustöitä.

RAD2 Radiotyö 2

Opiskellaan radio-ohjelman teon peruskysymyksiä, ohjelmapolitiikkaa ja radioilmaisua.

Tutustutaan jutun taustamateriaalin hankintaan, ohjelmasuunnitelman tekoon, haastattelun, äänimateriaalin käyttöön, kielenkäyttöön sekä ohjelman editointiin. Tehdään harjoitustöitä ja tutustutaan lähetyks- ja jakelutekniikkaan.

RAD3 Radiotyö 3

Radiotyön kurssiin liittyvä harjoittelu, jonka aikana kukin opiskelija tekee erityyppisiä radiojuttuja, jotka kaikki kritikoitaan, arvioidaan ja muokataan lähetyksuntoon. Ohjelmat julkaistaan joko koulun omassa radiossa, nettiradiossa tai paikallisradiossa.

TEL1 Televisiotyö 1

Kurssilla harjoitellaan digitaalisen videokameran käyttöä, videon editointia sekä kuvaviestinnän perusteita. Tutustutaan televisio-ohjelman teon peruskysymyksiin. Erilaisten video-koosteiden laadintaa sekä harjoitustöitä.

TEL2 Televisiotyö 2

Opetellaan televisio-ohjelman suunnittelua. Opetellaan aineiston hankintaa, kuvausta, editointia. Musiikin, tehosteiden ja lavastuksen suunnittelua. Kurssilla tavataan alan ammattilaisia ja tehdään ekskursio televisioitoimitukseen ja –studioon. Laaditaan harjoitustöitä koulun sisäiseen tv-järjestelmään.

TEL3 Televisiotyö 3

Televisiotyön kurssiin liittyvä harjoittelu, jonka aikana kukin opiskelija tekee erityyppisiä televisio-ohjelmia, jotka kaikki kritikoitaan, arvioidaan ja muokataan lähetyksuntoon. Ohjelmat julkaistaan koulun omassa tv-verkossa.

Tietotekniikka

Tietotekniikan kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä. Opiskelija voi pyytää päättöarvosteluun tietotekniikasta numeroarviointia, mikäli hän on suorittanut vähintään neljä tietotekniikan kurssia.

AT1 Tietotekniikan käyttötaito

Kurssi on hyödyllistä ottaa heti lukion alussa. Kurssin tarkoituksena on tasoittaa oppilaiden tietoteknisissä valmiuksissa ilmeneviä eroja ja antaa siten yhtenäinen pohja lukio-opintoja varten.

AT2 Tietotekniikan käyttötaito 2

Tietotekniikan käyttötaitokurssin jälkeen ohjelmien käyttötaitokurssilla perehdytään tarkemmin ohjelmien käyttöön.

AT3 Digitaalinen kuvan- ja videonkäsittely

Kurssilla muodostetaan yleiskuva digitaalisesta kuvan- ja videonkäsittelystä.

AT4 Web-ohjelmointi 1

Kurssilla perehdytään dynaamisten www-sivujen luomiseen käyttäen apuna php-kieltä ja dreamweaver-ohjelmaa.

AT5 Web-ohjelmointi 2

Kurssilla luodaan PHP- ja MySQL-kielillä dynaamisia www-sivuja, jotka hyödyntävät MySQL-tietokantaa.

AT6 Linux-ohjelmointikurssi

Kurssi käsitellään Linux-käyttöjärjestelmän perusteita.

AT7 Tietokoneen toiminnan ja tietoliikenteen perusteet

Kurssilla tutustutaan tietokoneen toiminnan perusteisiin sekä tietoliikenneverkkojen käsitteistöön ja palveluihin. Kurssilla käsitellään tietotekniikan ja tietoliikenteen perusongelmia sekä niiden ratkaisuperiaatteita.

AT8 Ylläpitokurssi

Kurssimerkinnän saa osallistumalla ohjatusti koulun verkon ja tietokoneiden huoltoon, asennuksiin ja ylläpitoon.

Musiikkiteatteri

IT1-6 Musiikkiteatteri

Oppitunneilla harjoitellaan produktio, joka edustaa jotain musiikkiteatterin lajia. Musiikkiteatteria voi suorittaa lukioaikana yhteensä 6 kurssia, yhteen produktioon osallistumisesta saa harjoitettavasta teoksesta riippuen 1-2 kurssia. Musiikkiteatterin kurssi on integroiva kurssi, jonka toteuttamiseen osallistuvat harjoiteltavasta teoksesta riippuen myös tanssi, kuvataide, tekstiilityö, äidinkieli, näyttämövalaistus, äänitystekniikka ja eri musiikkiaineet.

PRO1-6 Produktio

Kurssin voi suorittaa osallistumalla erilaisiin koulussa toteutettaviin esittäviin projekteihin. Opiskelijat valitaan kurseille projektin luonteen mukaan koe-esiintymisten, projektin vetäjien pyynnön tai ilmoittautumisten perusteella. Projektissa työskentely sisältää ilmaisun eri muotoja (soitto, laulu, sävellys, sovitus, tanssi, tekniikka, tuotanto, lavastus, puvustus jne.) kyseisen projektin tavoitteiden mukaan.

VAV1 Näyttämövalaistus

Kurssilla opetellaan käyttämään näyttämövalolaitteita. Kurssin suorittamiseen kuuluu koulun juhlissa ja esityksissä valosuunnittelun ja valojen hoitaminen. Kurssi toteutetaan yhteistyössä Martinus-salin kanssa.

TAK 1-3 Tanssia kaikille

Kurssilla tutustutaan nykytanssin tekniikkaan sekä liikeimprovisaatioon. Kurssi sopii vasta-alkajille ja tanssin harrastajille. Joka vuosi järjestetään yksi kurssi.

Urheiluvalmennus

Urheiluvalmennus on tarkoitettu **tavoitteellisesti kilpaurheiluun suuntautuville opiskelijoille**. Valmennus tapahtuu yhteistyössä lajivalmentajien kanssa. Valmennusta pyritään järjestämään mm. jääkiekossa, jalkapallossa, salibandyssä ja kestävyyslajeissa esimerkiksi uinti, hiihto, suunnistus, triathlon.

Opiskelija voi halutessaan suorittaa kahdeksan (8) valmennuskurssia lukion aikana. Ensimmäisenä ja toisena opiskeluvuonna opiskelija suorittaa kolme valmennuskurssia / vuosi ja kolmantena opiskeluvuonna kaksi kurssia. Opiskelija sitoutuu valmennuskurssin lajiharjoitteluun vähintään lukuvuodeksi kerrallaan (= 3kurssia/lukuvuosi).

VJA1-8 Jalkapallovalmennus

Valmennuksessa keskitytään perus- ja pelitaitojen kehittämiseen erityisesti pienpelien, nopeus- ja tekniikkaharjoitusten avulla. Harjoitukset tukevat seuroissa tapahtuvaa harjoittelua. Valmennusryhmä pelaa pelejä ja osallistuu turnauksiin.

VJÄ1-8 Jääkiekkovalmennus

Harjoituksissa keskitytään henkilökohtaisten taitojen kehittämiseen. Harjoitukset tukevat seuroissa tapahtuvaa harjoittelua. Pelataan pienpelejä, pelejä ja osallistutaan turnauksiin.

VKE1-8 Kestävyysvalmennus

Lajeina mm. uinti, hiihto, suunnistus ja triathlon. Harjoitukset tukevat eri kestävyyslajeissa tarvittavia taito- ja kestävyysominaisuuksia. Valmennussuunnitelma toteutetaan yhteistyössä opiskelijan oman valmentajan kanssa. Osallistutaan erilaisiin opiskelijaurheilutapahtumiin.

VSA1-8 Salibandyvalmennus

Harjoituksissa keskitytään henkilökohtaisten taitojen kehittämiseen ja pelikäsityksen parantamiseen. Toiminta tukee seuroissa tapahtuvaa harjoittelua. Ryhmä pelaa erilaisia pelejä ja osallistuu turnauksiin.

Muut kielet

KKI1 Kiinan kieltä ja kulttuuria

Alkeiskurssilla opiskellaan käytännön läheistä kiinan puhekieltä sekä peruskirjoitusmerkkejä.

ITA 1-3 Italia

Kurssilla opiskellaan italian kielen alkeet. Kurssi järjestetään yhteistyössä Martinlaakson lukion kanssa. Soveltava kurssi.

LA1-3 Latina

”Mistä sanat tulevat - tai tavat? Antiikin Rooman perintö elää voimakkaana länsimaisessa. Kurssilla opiskellaan latinan kielen alkeet ja tutustutaan antiikin Rooman historiaan ja kulttuuriperintöön sekä nykykielissä että tapakulttuurissamme. Myös nykylatinan käyttöä tarkastellaan aihepiireittäin.” Kurssi järjestetään yhteistyössä Martinlaakson lukion kanssa. Soveltava kurssi.

KJ1 Japani

Kurssilla opiskellaan japanin kielen alkeet ja tutustutaan opintokäynneillä japanilaiseen kulttuuriin. Oppitunnit järjestetään tuntikaavion ulkopuolella. Kurssi toteutetaan yhteistyössä Vantaan aikuisopiston kanssa.

Yhteistoiminnalliset kurssit

TUR1 Tutor-kurssi

Tutor-kurssilla ykkösvuosikurssilaisista koulutetaan uusien opiskelijoiden ohjaajia ja opastajia. Kurssin suorittamiseen kuuluu koulun esittelytilaisuuksien suunnittelu ja toteuttaminen, uusien opiskelijoiden vastaanottaminen ja opastaminen. Aktiivisella osallistumisella tutortoimintaan myös 2. lukuvuoden syyskaudellaopiskelija voi saada TUR2-kurssin. Tutoreiden ohjaajana toimii lukion opinto-ohjaaja.

KAN1 Kansainvälisyyskurssi

Kansainvälisyyskurssi on soveltava kurssi lukion 1. ja 2. vuosikurssilaisille. Kurssilaiset osallistuvat koulun kansainväliseen toimintaan mm. kantamalla vastuuta vierailujen järjestelyistä, tiedottamalla koulu yhteisölle opiskelusta ja harjoittelusta ulkomailta, kutsumalla vierailuvia puhujia, järjestämällä eri maita sekä valtioiden ja kulttuurien välistä suvaitsevaisuutta edistäviä järjestöjä koskevia päivänavauksia, teemapäiviä ja näyttelyitä.

KKT1 Kiinan kulttuurin tuntemus

Kiina on maailman väkirikkain maa, jonka vaikutusvalta maailmassa kasvaa kovaa vauhtia. Samalla kiinalaisen kulttuurin ja yhteiskunnan tunteminen on entistä tärkeämpää. Useita oppiaineita (historia, uskonto, filosofia, maantiede, taideaineet, liikunta) integroivan Kiina-kurssin tavoitteena on laajentaa ja syventää Kiina-tuntemustamme.

NU1 Nuorisovaltuustotoiminta 1

Kurssin tavoitteena on oman kotikaupungin hallintoon perehtyminen ja yleisen yhteiskuntatietouden kasvu. Kurssin aikana tehdään arvio omasta nuorisovaltuustotyöstä ja muusta vaikuttamisesta. Nuori kokoaa omaa portfolioa nuorisovaltuustotoiminnastaan.

NU2 Nuorisovaltuustotoiminta 2

Kurssin aikana osallistutaan joko erityiseen projektiin tai tehdään oma kirjallinen tutkielma suomalaisen yhteiskunnan tai kansainvälisen yhteisön toimintatavoista. Tutkielman aihe hyväksytään ja arvioidaan nuorisovaltuustossa.

OPI1 Oppilaskuntakurssi

Oppilaskunnan hallituksen toimintaan aktiivisesti osallistumalla opiskelija voi suorittaa oppilaskuntakurssin. Oppilaskunnan toimintaa ohjaa oppilaskunnan toimintasuunnitelma, joka on hyväksytty osaksi vuotuista koulun lukuvuosisuunnitelmaa. Oppilaskunta työskentelee yhteistyössä rehtorin ja opettajien kanssa myönteisen ja viihtyisän ilmapiirin luomiseksi koulu yhteisöömme. Oppilaskunnan ohjaajana toimii Sari Kopra.

TI11 Tiimityön kurssi

Opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa tiimityön kurssi osallistumalla aktiivisesti jonkin tiimin toimintaan lukioaikana. Kurssin suoritus määräytyy tiimin vetäjän määräämistä osaluista. Suoritusmerkintä.

NVT1 Nuorten vapaaehtoistyön kurssi

Lukioiden ja ammatillisen koulutuksen yhteinen kurssi, jossa tutustutaan ja osallistutaan vapaaehtoistyöhön. Tavoitteena on lisätä opiskelijan kykyä ymmärtää erilaisissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä ja nähdä itsensä osana erilaisia yhteisöjä. Kurssi pidetään Myyrmäen kirkon tiloissa. Lisätietoja kurssista voi kysyä Tuuli Aitolehti-Kapaselta p. 050 541 4952 / tuuli.aitolehti-kapanen@evl.fi

Muita kursseja

AKV1 Liikennekasvatus, autokoulukurssi

Autokoulukurssin suorittamiseen kuuluu AB-ajokortin lisäksi osallistuminen kahdelle lukiossa järjestettävälle luennolle. Luennot järjestetään kerran vuodessa, yleensä keväällä. Luentojen sisällöt ovat: menettely onnettomuustilanteessa ja huomaavaisuus liikenteessä. Mikäli autokoulu järjestää vastaavat luennot, niiden korvaavuudesta on sovittava erikseen lukion kanssa. Pelkällä ajokortilla ei saa kurssisuoritusta.

TUT1 Tutkielmakurssi

Kurssin tavoitteena on oppia hankkimaan, arvioimaan ja tulkitsemaan tietoa. Tutkielmakurssin suorittaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä aineopettajan kanssa. Kurssi voi olla oppiainerajat ylittävä tutkielmatyö.

OPP1 Opi oppimaan

Kurssilla vahvistetaan eri oppiaineiden opiskelutaitoja. Kurssi kertyy opiskelijalle lukioaikana eri oppiaineiden tukiopekukseen osallistumisesta. Opiskelijalla on vihreä opintokirja, jonka saa kansliasta.

		1.vuosi			2.vuosi			3.vuosi			Milloin tahansa							
Äidinkieli ja kirjallisuus		1	2	3		4	5	7°		6	8°	9°		10°	12°	13°		
Suomi toisena kielenä		1	2	3		4	5			6								
A-kieli																		
	englanti	1	2	3	10°	4	5	6		7°	8°	9°	11°	12°				
	espanja	1	2	3		4	5	6		7°	8°							
	ruotsi	1	2	3		4	5	6		7°	8°	9°	10°					
	ranska	1	2	3		4	5	6		7°	8°							
	saksa	1	2	3		4	5	6		7°	8°	9°		10°				
	venäjä	1	2	3		4	5			6								
B1-kieli																		
	ruotsi	1	2	0°		3	4	5		6°	7°	8°	9°					
B2-kieli																		
	ranska	1°	2°	3°		4°	5°	6°		7°	8°	9°		10°				
	saksa	1°	2°	3°		4°	5°	6°		7°	8°	9°		10°				
B-kieli																		
	espanja	1°	2°	3°		4°	5°	6°		7°	8°	9°						
	ranska	1°	2°	3°		4°	5°	6°		7°	8°							
	saksa	1°	2°	3°		4°	5°	6°		7°	8°	9°		10°				
	venäjä	1°	2°	3°		4°	5°	6°		7°	8°			9°				
Matematiikka																		
	pitkä	1	2	3	4	5	6	7	8	9	12°	10	13°	14°	15°	11°		
	lyhyt	1	2	3			4	5	7°			6	7°	8°	9°	11°		
														10°				
Reaaliaine																		
	biologia	1				2	4°					5°	6°		3°	7°		
	maantiede	1				2	3°	4°				6°	8°		5°			
	fysiikka	1	2°	3°		4°	5°	6°	10°	11°	7°	8°	9°	13°	12°			
	kemia	1	2°			3°	4°	7°			5°	6°						
	UE	1				2	3				5°	6°			4°	7°		
	ET	1				2	4°				3	5°						
	ORT														1, 2	3	4°, 5°	
	ISL														1	2	3	
	KAT														1	2	3	
	filosofia					1	2°					3°	4°	6°	5°			
	historia	1	2			3	4	7°	8°		7°	8°			5°	6°		
	yhteis- kunta- oppi	1				2						5°			3°	4°	6°	
	psykologia	1	2°			2°	3°	4°	5°		4°	5°	7°		6°			
terveys- tieto					1	2°	3°				2°	3°	4°					
Taito- ja taideaineet																		
) mu2 tai ku2 pa- kollinen	musiikki	1	2)			3°	4°					5°	6°					
	kuvataide	1	2)										6°			3°	4°	5°
																7°	8°	9°
																10°	11°	12°
																13°	14°	
liikunta	1				2	4°	10°	12°		3°	6°			5°	7°	8°		
														9°	11°	13°		
Opinto-ohjaus	0,3	3°				0,3						0,4			2°	4°		

Musikilukio ja tanssilukio 1.vuonna			2.vuonna				3.vuonna				Milloin tahansa				
Musiikki (Opiskelija lisää itse muut pakolliset valittavat kurssit.)	MU / MUH	mu1													
	pakolliset valittavat														
	muut pakolliset														
Tanssi (Opiskelija lisää itse muut pakolliset valittavat kurssit.)	Liikeilmaisu	tal1	mu1						tal6				tal2	tal3	tal4
													tal5		
	pakolliset valittavat												tah1	tah2	tah3
Muut soveltavat kurssit °		1.vuosi			2.vuosi				3.vuosi				Milloin tahansa		
Media															
	MED	1*	2*				4*				3*				
	LEH	1*									3*		2*		
	TEL	1*					2*				3*				
	RAD	1*					2*				3*				
Tietotekniikka															
													1*	2*	3*
													4*	5*	6*
													7*	8*	
Musiikkiteatteri															
	musiikkiteatteri												1*	2*	3*
													4*	5*	6*
	produktio												1*	2*	3*
													4*	5*	6*
	näyttämövalaistus												1*		
Muut kielet															
	Japani												1*		
	Italia												1*	2*	3*
	Latina												1*		
	Kiina												1*		
Yhteistoiminnalliset kurssit															
	Opiskelijakuntakurssi												1*		
	Kansainvälisyyskurssi												1*		
	Kiinan kulttuuri												1*		
	Tutor-kurssi												1*		
	Timiön kurssi												1*		
	Nuorisovaltuusto												1*		
Urheiluvainnennus															
	Jalkapallo	1*	2*	3*			4*	5*	6*		7*	8*			
	Jääkiekko	1*	2*	3*			4*	5*	6*		7*	8*			
	Kestävyysvalmennus	1*	2*	3*			4*	5*	6*		7*	8*			
	Saibandy	1*	2*	3*			4*	5*	6*		7*	8*			
Muita kursseja															
	Liikennekasvatus, autokoulu										1*				
	Tutkielma-kurssi												1*		
	Oppimaan kurssi												1*		
	Tanssia kaikille												1*	2*	3*

